

Tribuna școlii

REVISTĂ SĂPTĂMINALĂ

Anul II Nr. 62

Simbătă 23 septembrie 1972

12 pagini — 1 leu

Eveniment UNESCO

Semnificații profunde pentru școala românească

Lumea universitară europeană a trăit recent un eveniment major al existenței sale; de triplă dimensiune și adâncă rezonanță spirituală. Martorul lui: Bucureștiul, capitala gazdă de la 21 septembrie 1972 du Centre Européen de l'UNESCO pour l'Enseignement Supérieur.

Dincolo de dimensiunea sa geografică (europeană), evenimentul, încărcat de semnificație în contextul aportului României la dezvoltarea cooperării generale între statele continentului nostru, a fost marcat de prezența unor înalți oaspeți la solemnitatea inaugurării Centrului, a președintelui Consiliului de Stat, Nicolae Ceaușescu, a președintelui Consiliului de Miniștri, Ion Gheorghe Maurer, și a directorului general al UNESCO, René Maheu. Prezența domnului Maheu este asociată în chip firesc atitudinii sale totdeauna favorabile față de țara noastră, de politica ei externă și de ideile promovate de România în cadrul UNESCO. Un aliat constant al inițiativelor și proiectelor românești. Alegerea României, țară a respectului pentru educație și cultură, ca gazdă a Centrului, țară a cărei politică de largă cooperare internațională se bucură de apreciere pretutindeni azi în lume, este o cinste deosebită. Dar și o obligație, în primul rând, pentru școala superioară românească.

Pe covorul frunzelor, încă distonând cu sezonul, la liziera Cișmigiului s-a instalat solid, impunător Centrul UNESCO, punte a colaborării între toate universitățile și centrele de documentare din Europa, teren de confruntare pe plan european a experiențelor școlii post-secundare, factor favorizant al unui larg schimb interuniversitar de informații, laboratorul unor analize și sinteze privind principalele probleme ale sistemelor de învățământ și educatorilor: structura și gestiunea învățământului, cercetarea științifică, specializarea.

Stimularea cooperării europene interuniversitare, imperativ de prim ordin al Centrului UNESCO de la București, se va traduce, de asemenea, printr-o promovare a schimburilor între instituțiile de învățământ superior din statele membre europene și îndeosebi ale profesorilor, cercetătorilor și studenților. Prin climatul și facilitățile oferite de Centrul UNESCO al învățământului superior, raporturile universitare interinstituționale sau individuale într-o societate atât de aderentă la știința devenită forță de producție își vor afla o tratare intim legată de ritmul unei lumi ce naște la fiecare cinci minute o nouă formulă chimică.

Aria de interes a Centrului, ca organism regional, va include un program de cercetare desfășurat pe plan european în domeniul învățământului superior. Soluții rapide și eficiente pe teme date, posibile răspunsuri la întrebări acute ale societății contemporane vizând formația dată tinerețului de către universitate și asigurarea capacității de a activa cu succes și folos în viața socială. În directă relație cu eficiența socială maximă a universității, rosturile acesteia pe cale de reevaluare azi în lume vor prilejui Centrului un interesant dialog, cu finalități aplicative, sperăm, în economia de timp și de forțe impusă de dezvoltarea modernă.

DANA GHEORGHIU

Cuvîntarea tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU la inaugurarea Centrului european UNESCO pentru învățământul superior

Domnule director general,
Domnilor ambasadori,
Dragi tovarăși,

Doresc în primul rând să exprim bucuria noastră de a participa la inaugurarea Centrului european pentru învățământul superior organizat de UNESCO, considerind că aceasta reprezintă un moment important în dezvoltarea colaborării între țările europene în domeniul învățământului.

România acordă o atenție deosebită dezvoltării colaborării între statele europene în toate domeniile de activitate. Pornim de la faptul că Europa, care a contribuit mult la dezvoltarea civilizației omenești, trebuie să devină un continent al colaborării pașnice, care să-și aducă contribuția activă nu numai la instaurarea unor relații noi între popoare — bazate pe egalitate în drepturi, pe respectarea independenței și suveranității naționale — dar și la cauza cooperării pașnice, a afirmării principiilor umanismului în întreaga lume.

În acest spirit, guvernul român a salutat și a sprijinit inițiativa direc-

torului general UNESCO, domnul René Maheu, de a înființa un centru pentru învățământul superior, cărui i-a oferit posibilitatea de a funcționa în România.

Este cunoscut că învățământul, în general, constituie un factor esențial de cultură și progres, că învățământul superior joacă un rol important în formarea cadrelor fiecărei națiuni pentru toate domeniile de activitate. Cu atât mai mult în condițiile actualei revoluții tehnico-științifice, progresul rapid al învățământului și, îndeosebi, al învățământului superior constituie o condiție de bază pentru dezvoltarea economică-socială a fiecărei națiuni. Tocmai de aceea România acordă o mare atenție dezvoltării învățământului și colaborării în acest domeniu, cu celelalte state.

Sperăm că înființarea acestui centru va contribui la o mai bună cunoaștere între centrele de învățământ european, la un schimb mai activ de experiență și de păreri în privința modernizării și dezvoltării învățământului, în scopul servirii intereselor de progres ale fiecărui popor

și, totodată, al cauzei promovării culturii și civilizației europene și universale.

De altfel, întotdeauna oamenii de știință și cultură înaintați au fost printre cei mai activi în susținerea politicii de prietenie și cooperare între popoare. Știi tu, cultura nici nu pot fi concepute decât în condiții de pace, de colaborare între popoare. Cu atât mai semnificativ consider înființarea, în toamna anului 1972, a acestui Centru, cu cât există perspective reale ca în această toamnă — sau spre sfârșitul ei și începutul iernii — să se treacă, în fine, la lucrările pregătitoare pentru Conferința general-cu opeană.

Înființarea acestui centru — pe lângă realizarea obiectivelor directoare care a vorbit directoarea generală UNESCO — va avea, cred, și un important rol în unirea eficientă a universităților, ale oamenilor de învățământ în înfruntarea securității, în preocuparea pentru o lume mai bună, pentru a face ca Europa să nu mai cunoască războaie, pentru ca ea

(Continuare în pag. a 3-a)

ACCENTE

Folosirea abecedarului

Apariția unui „Indrumător pentru folosirea abecedarului” (autor: M. I. Georgescu-Boștină, E.D.P., 1972) în condițiile școlarizării la șase ani, mi se pare a fi un act de extremă necesitate. Pentru că ținând seama de vârsta micilor școlari, structura lecției suferă modificări legate de folosirea unor metode și procedee, chiar dacă la baza abecedarului stă tot metoda fonetică, analitico-sintetică.

Integrate într-o școală generală cu o durată de 10 ani, clasele mici și, deci și clasa I, au meniri precise în procesul de instruire și educare a elevilor. Obiectul citirii și scrierii, din prima clasă de școlarizare, urmărește însușirea unei instrumentații de bază a muncii intelectuale, lărgirea orizontului de cunoștințe și, pe baza acestora, stimularea dezvoltării telectuale. Ținând seama de aceste cerințe, cartea elaborată de Maria Ioana Georgescu-Boștină cuprinde, în prima parte, indicații cu caracter general, iar în a doua parte, explicații de detaliu privind desfășurarea fiecărei lecții de citire și scriere. Sint prezente astfel toate cele patru tipuri de lecții specifice predării abecedarului, planuri ale unor lecții mai dificile, precum și explicații și indicații deosebite.

Se insistă mult — și nu în mod nejustificat — asupra fixării scopului fiecărei lecții, de care depinde întreaga organizare și desfășurare a materialului. Fixarea scopului unor astfel de lecții este cu atât mai importantă, cu cât acum apare, cu deosebită stringență, necesitatea respectării unei cerințe pedagogice obligatorii: particularitățile de vîrstă ale școlarilor. Formarea sau fixarea unor noțiuni, dezvoltarea mușchilor mîinii, formarea deprinderilor de orientare în

spațiu, a unor reprezentări de mărime, formă și culoare — sînt numai cîteva din obiectivele urmărite în cadrul scrișului și cititului la clasa I.

Respectînd normele și exigențele unui indrumător, lucrarea nu implică însă șablonizarea prin rețete unice pentru fiecare lecție; autoarea dă mai multe procedee care vizează același scop. Alegerea acestor procedee, precum și a materialelor necesare, în funcție de conținut, rămîne să o facă fiecare învățător, pentru că, așa cum se știe, fiecare lecție în parte reprezintă și o mică operă creatoare.

MARIANA FILIMON

Primirea tinerilor profesori

Este cunoscut faptul că atmosfera în care are loc primul contact al absolvenților învățămîntului universitar și pedagogic cu cariera didactică, cu școlile în care vor lucra, cu reprezentanții organelor locale de partid și de stat are o covârșitoare influență asupra viitoarei lor activități: Este, de aceea, cu atât mai mult de apreciat modul în care a fost organizată primirea noi promoții de profesori, învățători și educatoare, de către Comitetul județean de partid, Inspectoratul școlar al județului Constanța și Consiliul sindicalului de învățămînt local care, la această cal-

dă manifestare, au invitat pe tovarășul Vasile Vilcu, prim-secretar al Comitetului județean de partid, vicepreședinte al Consiliului de Stat.

Cu această ocazie tovarășul Vasile Vilcu a rostit o scurtă alocuțiune în care și-a mărturisit plăcerea ca în numele Comitetului județean de partid să adreseze noilor cadre didactice repartizate în județul Constanța, un călduros bun venit pe meleagurile dobrogene.

Școala noastră — a răta vorbitorul — se poate mîndri că partidul i-a încredințat o misiune atât de complexă și nobilă, o misiune de rezonanță istorică, cum este aceea a formării oamenilor noi ai socie-

tății noastre. Acum cînd ați plecat de pe băncile facultății, vă așteaptă cel mai mare și cel mai dificil examen, acela al vieții și al muncii pe care va trebui să-l treceți cu succes, spre binele vostru și al societății socialiste.

Cu aceeași ocazie, au luat cuvîntul reprezentanții ai tinerelor cadre didactice care au asigurat pe cei prezenți că vor depune toate eforturile pentru a se achita cu cinste de îndatoririle ce le revin.

O. BUZESCU

Caietele de teză și risipa de hîrtie

De ani de zile constat cu amărăciune risipa de hîrtie care se face cu caietele de teză trimestriale. Pentru că despre o adevărată risipă este vorba.

După cum se știe, în librării nu există caiete tip pentru tezele trimestriale și atunci se cumpără caiete obișnuite de 24 sau de 50 de file. Presupunînd că în medie un elev poate acoperi la o teză 4—6 pagini, un caiet de 8 file ar fi foarte potrivit pentru elevul din clasele V—VIII. Rezultă dar că din caietele puse în comerț elevii folosesc un număr mic de pagini, iar restul, imaculate, capătă destinația D.C.A. În acest fel, de la toate școlile din țară, se trimite la topit vagoane de hîrtie nefolosită.

Pentru evitarea acestei risipe cred că ar fi bine să se confecționeze caiete tip, cu un anumit număr de file și avînd un format și o liniatură speciale. Folosirea lor în alt scop ar trebui interzisă, iar școlile, obligate să se aprovizioneze cu caietele necesare încă de la începutul anului școlar. S-ar obține astfel o uniformitate în ceea ce privește volumul și aspectul caietelor de teză — ceea ce cred că ar influența starea de spirit a elevilor; știind că acestea sînt caiete de teză, elevii le vor respecta mai mult, vor scrie mai frumos în ele. Adoptarea acestei soluții ar avea, așadar, un triplu avantaj: economic, practic și educativ.

Ceea ce propun eu însă nu e o noutate. Școala românească a mai folosit astfel de caiete, avînd chiar fotografia

școlii respective pe copertă. Dar nu aceasta este esențialul. Important e să nu irosim anual sute de tone de hîrtie.

MIHAI BALAJ

PRO ȘI CONTRA

Școala — instituție productivă

Documentele de partid și de stat, dispozițiile Ministerului Industriei Constructoare de Mașini prevăd ca activitatea de instruire practică a elevilor din școlile profesionale și de specialitate să fie orientată spre producția unor valori materiale, cu alte cuvinte atelierele-școală să devină rentabile. În acest fel a fost stabilit cadrul instituțional în care elevii își vor putea desfășura, paralel cu procesul de instruire, activitățile tehnico-productive. Atelierele-școală vor executa produse pentru întreprinderea tutelară, ca și pentru alte întreprinderi, lucrări de autodotare și lucrări pentru piață.

Dacă cineva din afara instituției intră în localul Grupului școlar „Electroputere” din Craiova, îl însoțesc, de la un capăt la altul al coridoarelor, machetele multor aparate și motoare în stare de funcționare, frumos aranjate în vitrine de sticlă — rod al strădaniilor elevilor acestei importante instituții tehnice de învățămînt, care numără peste 3000 de elevi. Dacă vizitatorul ar trece în revistă și obiectele din cele peste zece laboratoare și cabinete tehnice, sau cele de la expoziția permanentă a școlii, ar constata aceeași îndeminare și pricepere în realizarea unor obiecte de înaltă ținută, ce servesc instrucției și educației celor ce studiază aici.

În discuția pe care am avut-o cu Gelu Ionescu — directorul adjunct al Grupului școlar „Electroputere”, care răspunde de instruirea practică — s-a scos în relief faptul că școala și-a orientat activitatea în trei direcții: pentru întreprinderea tutelară — Grupul de uzine „Electroputere”, Craiova va realiza mai multe produse, în valoare de un milion lei. Printre aceste produse amintim dispozitivul A.M.E. 1 (dispozitiv de acționare manuală a unor aparataje electrice de linie), din care școala va livra uzinei 5000 de bucăți. Acestui produs i se adaugă 10000 de bucăți broaște de siguranță nichelate, cu un aspect foarte plăcut. (Poate nu e lipsit de importanță să amintim că o singură bu-

cată are prețul de cost 100 lei).

În afară de acestea, au fost deja executate S.D.V.-uri (scule, dispozitive, verificatoare) pentru secția de sculărie a uzinei „Electroputere” și pentru Fabrica de celule prefabricate din Băilești — capacitate industrială nou înființată. Producția acestor obiecte însumează o valoare de 100000 lei.

Pentru școală, elevii vor executa 300 metri liniari de gard metalic, necesari împrejurii bazei sportive a grupului, acțiune care e în curs de înfăptuire. De asemenea, tot în atelierele școlii vor fi executate paturi metalice pentru cele cinci cămine ale elevilor, rafturi metalice pentru biblioteca școlii, suporturi pentru flori, precum și 60 de planșete I.S.I.S., format A, necesare cabinetului de desen tehnic.

În prototip se găsesc două motoare monofazate, de 220 volți, după un proiect al unui colectiv de ingineri ai Grupului școlar „Electroputere”.

Cea de a treia orientare a activității productive este îndreptată spre piață (terți). Elevii lucrează la prototipuri pentru artizanat, mese metalice, cuier, lampadare, garduri metalice, suporturi pentru flori. Produsele vor fi desfăcute prin magazinele „O.C.L. Metalochimica” și prin magazinul „Expoziție cu vinzare”, al școlilor din municipiul Craiova.

PAUL NIȚOIU

Ne scriu corespondenții voluntari

Urgent, un inventar!

Timid, dar ceea ce este de lăudat este faptul că se realizează totuși ceva, mijloacele moderne audio-vizuale își fac loc din ce în ce mai mult în arsenalul pedagogic al școlilor noastre. Doresc să subliniez de la început că această timiditate nu se datorește cadrelor didactice, ci inexistenței unei „industrii” de specialitate.

În sprijinul celor de mai sus pledează entuziasmul cadrelor didactice care cu mijloace modeste au realizat deja o serie de diapozitive, diafilme, filme pe 8 și 16 mm. alb-negru sau color, precum și o tehnică de proiectare adecvată scopurilor, pentru a ne opri doar asupra celor vizuale, realizate pe peliculă foto.

Cum însă se cunoaște prea puțin despre aceste realizări, prezentate anemic în rarele ocazii, se impune ca o necesitate inventarierea lor rapidă, în vederea cunoașterii celor mai bune realizări, pe de o parte, iar pe de altă parte preluarea acestora în vederea multiplicării și dotării tuturor unităților școlare, considerînd că aceste materiale sînt realizate de omul de la catedră, de practician, pentru nevoile lui și ale elevului din bancă, sînt mai aproape de cerințele didactice decît cele realizate de „Animafilm” sau „Sahiafilm”.

Patronul acestei inventarieri trebuie să fie, fără îndoială, Ministerul Educației și Învățămîntului prin noul său **Oficiu pentru mijloace de învățămînt**.

Cred, deci, că acest oficiu va trebui să organizeze, de pildă în vacanța de iarnă și după o prealabilă sondare a unităților de învățămînt (de la învățămînt preșcolar la cel universitar), o **treccere în revistă a celor mai bune realizări în acest domeniu**. Cu această ocazie s-ar putea dezbate în colectiv și cîteva probleme atît de ordin practic, cît și teoretic, deoarece, cu toată bunăvoința, literatura de specialitate de la noi este foarte redusă.

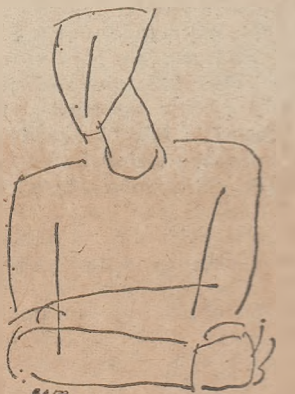
Tot cu această ocazie consider că s-ar putea lua în discuție și probleme de metodă privind locul și rolul materialelor vizuale realizate pe peliculă fotocinematografică în cadrul procesului de instruire, cantitatea și calitatea informațiilor ce trebuie a fi prezentate și în care anume moment al programului de instruire trebuie prezentat, discuția purtată de realizatorii înșiși puțînd aduce îmbunătățiri „teoriei”.

Pentru a se imprima un caracter stimulativ acestei activități, onorific deocamdată, s-ar putea înmîna celor mai bune realizări diplome de clasificare, precum și achiziționarea lor în vederea multiplicării.

E de la sine înțeles că s-ar putea prezenta și scenarii (chiar decupate regizoral) care și ele ar putea fi reținute în vederea introducerii în producție, prin „Didactica” de exemplu.

Avînd în vedere că trecerea în revistă propusă va urmări calitatea didactică (și fotografică), nu trebuie să se facă restricții în ce privește tehnica de realizare. Cantitatea de informație, claritatea și concizia ei, măsura în care poate fi recepționată și reținută sînt la sută, iată ce consider că va trebui să îndeplinească diazotivul, diafilmul sau filmul prezentat.

ION FLORICA

Cuvîntarea tovarăşului NICOLAE CEAUŞESCU la inaugurarea Centrului european UNESCO pentru învăţămîntul superior

(Urmare din pag. 1)

să acţioneze în direcţia dezarmării, a desfiinţării blocurilor militare, a înlăturării restricţiilor de tot felul care împiedică şi ridică bariere în calea dezvoltării învăţămîntului şi ştiinţei, a cooperării între popoare, în calea ridicării bunăstării şi fericirii oamenilor.

După cum vedeţi, domnule director general, noi acordăm o mare semnificaţie acestui centru şi sperăm că el va justifica, realmente, şi aşteptările dumneavoastră — care sînt şi ale noastre — în direcţia învăţămîntului; că el va justifica, totodată, şi aşteptările mai generale în ce priveşte participarea mai activă a oamenilor din învăţămînt la înlăturarea aspiraţiilor popoarelor spre cooperare şi pace.

De altfel, nici nu se poate concepe un profesor universitar care să nu fie şi un militant activ pentru pace şi cooperare, care să nu se preocupe de educarea tineretului în spiritul prieteniei şi cooperării. Aceasta este, de asemenea, o latură care am dori să-şi găsească un loc important în activitatea acestui Centru; el va trebui să studieze şi să găsească mijloacele pentru ca învăţămîntul să sădească în conştiinţa tineretului — odată cu cunoştinţele generale şi de specialitate — ideile prieteniei şi păcii, pentru că numai astfel îşi va îndeplini cu adevărat menirea sa în lume.

Desigur, trăind în Europa, noi do-

rim ca şi în acest domeniu continentul nostru — care a realizat multe lucruri bune dar şi multe războaie — să poată da o contribuţie mai mare la cauza civilizaţiei, a cooperării şi păcii în lume. Sintem, de altfel, într-o perioadă în care paşii spre destindere se accentuează, deşi în lume mai există încă focare de încordare, de război. Sperăm că Europa, cadrele din învăţămîntul superior, tineretul studentesc vor participa activ la înlăturarea dezideratelor generale ale realizării unei Europe noi, care să asigure fiecărei naţiuni posibilităţi depline de a se dezvolta corespunzător voinţei sale, să excludă forţa şi ameninţarea cu forţa, să garanteze drepturi egale fiecărui popor, fiecărui cetăţean din fiecare ţară la învăţămînt şi cultură, la o viaţă liberă şi fericită.

Aceasta este dorinţa noastră şi în acest spirit România a hotărît să găzduiască cu plăcere acest Centru, fiind convinsă că el va avea un rol important în toate aceste domenii.

Cu aceste gânduri doresc să urez tuturor celor care vor lucra în Centrul UNESCO pentru învăţămîntul superior, precum şi centrelor universitare care vor conlucra în cadrul lui, succes deplin în găsirea celor mai bune căi de a colabora în toate domeniile de activitate. Doresc Centrului să devină un factor activ care să contribuie la progresul învăţămîntului şi ştiinţei, la întărirea păcii şi prieteniei între popoare.

Deschiderea Centrului european UNESCO pentru învăţămîntul superior

În prezenţa preşedintelui Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, tovarăşul Nicolae Ceauşescu, a avut loc, în Capitală, în dimineaţa zilei de joi, 21 septembrie, inaugurarea Centrului european al UNESCO pentru învăţămîntul superior, eveniment cu multiple şi profunde semnificaţii nu numai în sfera colaborării interuniversitare şi ştiinţifice pe continentul nostru, ci şi pe planul promovării unui climat de colaborare şi înţelegere între statele europene.

În aplauzele asistentei, sositese tovarăşii Nicolae Ceauşescu şi Ion Gheorghe Maurer.

Conducătorii de partid şi de stat sînt întîmpinaţi cu cordialitate de René Maheu, directorul general al UNESCO, de Mircea Maliţa, ministrul educaţiei şi învăţămîntului, şi de alte personalităţi.

La ceremonia deschiderii au participat tovarăşii Leonie Răutu, Cornel Burtică, Miron Constantinescu, Corneliu Mănescu, ministrul afacerilor externe, şi alţi membri ai guvernului, delegatul permanent al României pe lângă UNESCO, preşedintele Comisiei naţionale a ţării noastre pentru UNESCO, personalităţi de seamă ale vieţii ştiinţifice şi culturale, rectori şi profesori universitari, reprezentanţi ai Uniunii asociaţiilor studenţeşti, al Consiliul popular al Capitalei.

Au fost prezenţi, de asemenea, Sayed Abbas Cnedid, directorul Centrului de informare al O.N.U. la Bucureşti, Alexander Rotival, reprezentantul permanent al programului Naţiunilor Unite pentru dezvoltare, José Jaz, şeful proiectului P.N.U.D. UNESCO de la Institutul politehnic din Capitală.

După ce a salutat pe mulţii oaspeţi, Mircea Maliţa a subliniat, în

cuvîntul său, importanţa organizării acestui centru.

În continuare ia cuvîntul René Maheu. Directorul general al UNESCO a salutat cu respect participarea preşedintelui Consiliului de Stat al R.S. România, Nicolae Ceauşescu, la inaugurare, subliniind că aceasta constituie o garanţie a sprijinului pe care îl va avea Centrul în ţara noastră.

Centrul european UNESCO pentru învăţămîntul superior — a arătat vorbitorul — va contribui, pe măsura mijloacelor sale, la dezvoltarea şi îmbunătăţirea acestui învăţămînt al cărui rol este sub multe aspecte esenţial. El îşi va înscrie efortul în cadrul geografic limitat, dar de o semnificaţie politică de prim rang, al unei cooperări pe care noi dorim să o vedem dezvoltându-se din ce în ce mai mult între ţările Europei.

În continuare, vorbitorul a subliniat că Centrul va recurge la cele mai moderne metode de documentare şi difuzare a informaţiilor, ţinînd seama, pentru a evita paralelismul, de lucrările realizate sau în curs de realizare de către alte instituţii — Birou internaţional al învăţămîntului de la Geneva şi Consiliul european de la Strasbourg.

Iniţierea la Bucureşti a unui Centru pentru învăţămîntul superior nu este o iniţiativă izolată, a spus René Maheu, ea se înscrie într-o serie sistematică de măsuri menite să confere o formă concretă cooperării europene, axînd-o pe instrumente instituţionale adecvate acestui scop.

A vorbit apoi, tovarăşul Nicolae Ceauşescu.

Cuvîntarea preşedintelui Consiliului de Stat al României este urmărită cu vie atenţie, ea fiind subliniată cu îndelungi şi puternice aplauze.

Cuvîntul rostit la inaugurare de tovarăşul Mircea Maliţa, ministrul educaţiei şi învăţămîntului

Am plăcuta misiune de a saluta, din partea învăţămîntului românesc, cu prilejul inaugurării Centrului european pentru învăţămîntul superior, prezenţa înalţilor oaspeţi, a preşedintelui Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, tovarăşul Nicolae Ceauşescu, a tovarăşului Ion Gheorghe Maurer, preşedintele Consiliului de Miniştri, a membrilor guvernului român, a reprezentanţilor corpului diplomatic şi a personalităţilor din domeniul ştiinţei, culturii şi educaţiei.

Directorul general al UNESCO, domnul René Maheu, binecunoscut şi stimat în ţara noastră, onorează prin participarea sa crearea acestei noi instituţii de cooperare intelectuală europeană, ce realizează un proiect, asupra căruia a vegheat cu sollicitudine şi încredere. Îi aducem vîi mulţumiri.

Aşa cum a fost unul din promotorii ideii de înfiinţare a Centrului, România va sprijini intens activitatea acestui organism, bazată pe convingerea că schimburile şi colaborarea interuniversitară europeană, pe care le practică cele peste 40 de instituţii de învăţămînt superior de la noi — în sprijinul politicii ţării noastre — instituţii antrenate din plin şi în programele UNESCO, au

o importanţă esenţială pentru dezvoltarea cooperării generale între statele continentului nostru.

Subiectul căruia i se consacră Centrul UNESCO de la Bucureşti este deosebit de actual. În acest moment, în care învăţămîntul din întreaga lume, şi îndeosebi învăţămîntul superior, trece prin transformări importante şi rapide, oglindite de studii vast organizat de UNESCO, nevoia de informaţie proaspătă, de schimburi de vederi şi de cercetare organizată după toate legile investigaţiei ştiinţifice este mai stringentă ca oricînd. Bucuroşi că vom fi beneficiarii unei asemenea documentări, care va fi adresată tuturor ţărilor interesate, ne vom strădui să oglindim, la rîndul nostru, o experienţă pe care o trăim din plin: şcoala superioară românească încearcă, într-adevăr să aplice cu consecvenţă principiul înmănuşării învăţămîntului, cercetării şi producţiei într-un unic proces de formare a omului unei societăţi moderne.

Ministerul Educaţiei şi Învăţămîntului asigură UNESCO şi noul său Centru european pentru învăţămîntul superior de tot sprijinul său şi îi urează spor la lucru.

Sediul Centrului european UNESCO pentru învăţămîntul superior

ATESTAT ÎN MESERIE

ANCHETĂ

După un an de la introducerea pregătirii tehnico-productive în școala generală și în liceul de cultură generală am dobândit o experiență pozitivă în ce privește instruirea tehnico-productivă a elevilor, patronarea școlilor de către întreprinderi. Faza de inițiere, necesară, a fost depășită. Pentru a vedea cum abordează la început de nou an școlar conducerea unor școli această sarcină de bază a învățământului, am întreprins un raid-anchetă la liceele „Nicolae Bălcescu” „Gh. Lazăr”, din Capitală și „George Enescu”, din Sinaia.

De la inițiere la calificare

— În ce privește instruirea tehnico-productivă a elevilor de liceu, în acest nou an școlar am depășit faza de inițiere, inerentă oricărui început de activitate, ține să precizeze prof. V. Iiescu, directorul Liceului „Gh. Lazăr”. În fața școlilor și a întreprinderilor care le patronază acum se pune sarcina realizării unei calificări profesionale a viitorilor absolvenți. Această sarcină trebuie văzută, implicit realizată, diferențiat, în funcție de anul de studiu în care se află elevul, adică în funcție de timpul pe care l-a consacrat acestei componente fundamentale a învățământului. Așa stând lucrurile, este clar că va trebui să alcătuim programe pe profil de meserie, ținând seama de etapa de realizare a instruirii în meseria respectivă. Cum putem alcătui aceste programe? Se pot lua ca model programele școlilor profesionale de trei ani (bineînțelese, pe profilul atelierului școlar) pe care să le adaptăm la etapa de școlarizare. În ce privește elevii ultimului an de studiu, aici s-ar putea lua ca ghid modul cum se realizează ucenicia la locul de muncă. Atelierele Liceului „Gh. Lazăr” — care funcționează în localul Școlii nr. 123 și la ale căror activități participă și elevii Liceului nr. 36 — sînt patronate de întreprinderea „Electromagnetica”. Ele sînt profilate pe montaj aparate electrice, electrotehnică. De asemenea, unii elevi sînt orientați spre lăcătușărie. Fetele (întreprindere patronatoare, „Tinăra gardă”) sînt instruite în tricotație semiautomate și confecții tricotație. Activitatea de anul trecut, rezultatele obținute arată — ține să sublinieze directorul Liceului „Gh. Lazăr” — că este util să se stabilească un plan de pro-

ducție pentru atelierul-școală, defalcat din planul de producție al întreprinderii.

Același spirit lucid, de găsire a unor soluții practice am întâlnit și într-o altă școală de prestigiu, Liceul „N. Bălcescu”.

— Pentru elevii anilor I și II asigurarea unei calificări profesionale în paralel cu învățătura — afirma din capul locului prof. Ion Giurgiu, director adjunct al liceului — are o bază solidă. Astfel se pune însă sarcina asigurării unei instruirii tehnico-productive pentru elevii anilor III și IV, îndeosebi, pentru cei din anul IV. Conducerea liceului a căutat în acest nou an școlar să lărgescă gama de profesii, să o adapteze cerințelor reale ale economiei municipiului, profesii care să permită absolvenților — fete și băieți — o integrare ușoară socio-profesională. Astfel, au apărut în nomenclatorul de meserii noi, profesii care se învață în liceu: tipografia, stenografia, cartonașul și mecanica auto. Este de la sine înțeles că elevii profilați pe lăcătușărie, electrotehnică, își vor continua activitățile începute în anul trecut. Pentru automoto, cu sprijinul M.F.A., au fost procurate două mașini — una în stare de funcționare, cealaltă demontată pentru instruire. Rămîne încă de rezolvat găsirea unor maistri-instructori pentru viitorul atelier de mecanică auto și conducere auto.

În ce privește tipografia, întreprinderea poligrafică patronatoare a amenajat în școală un atelier tipografic, dotat cu cele necesare. Conducerea liceului intenționează să obțină din partea municipiului București dreptul de a tipări aici toate revistele școlare care apar în școlile din Capitală. În acest fel, atelierul de tipografie ar avea un plan de producție și un flux teh-

nologic relativ stabil. Atenție deosebită s-a acordat din partea școlii elevilor anului IV. În înțelegere cu conducerea întreprinderii patronatoare — „Electrotehnica” — elevii acestui an au fost constituiți în 8—10 grupe (fete și băieți), care vor face instruirea tehnico-productivă direct în uzina patronatoare. Există premise certe ca acești tineri să se familiarizeze cu cerințele reale ale fluxului tehnologic, astfel încît după absolvire să poată lucra efectiv în producție.

Pregătire tehnico-productivă diferențiată

— Clasele de început — spunea directorul Liceului de cultură generală „George Enescu” din Sinaia, prof. Const. Rapcea — respectiv a VII-a și a VIII-a de la școala generală și anii I și al II-lea de liceu, se impune să se inițieze și să lucreze în atelierele școlii, dotate cu tot ce le este necesar de către Uzina de mecanică fină din localitate, precum și prin autodotare. Aici, în școală, elevii noștri învață a.b.c.-ul meseriei, sub supravegherea atență a profesorilor maștri. Așa cred că e bine să se întîmple peste tot. Clasele terminale de la școala de cultură generală de 10 ani și de liceu e bine să-și desfășoare munca tehnico-productivă în uzină, unde își perfectează deprinderile formate în atelierele școlii.

— După aceste două etape elevii pot primi pe lângă diploma de absolvire a studiilor teoretice și atestatul în meseria învățată?

— Deja 70 de absolvenți s-au încadrat și lucrează acum ca muncitori

în uzină. O vreme, ei vor fi aici operatori, adică vor executa operații mai simple. Practica efectivă a muncii va face din ei muncitori adevărați. Absolvenții școlii de cultură generală încadrați într-o întreprindere ar trebui, de drept, să primească atestatul de meserie odată cu diploma de absolvire a studiilor.

Disciplină de predare : tehnologia muncii

Opinii asemănătoare a exprimat la Uzina de mecanică fină din Sinaia și inginerul-șef al acesteia, Mihail Simionescu :

— Pregătirea tehnico-productivă a elevilor de la școala de cultură generală nu este nici la fel de sistematică, nici tot atît de intensivă ca aceea a elevilor de la grupurile școlare profesionale. Or, un atestat în meserie presupune tocmai aceste aspecte esențiale ale unei pregătiri de specialitate. Școala generală rămîne, încă, preponderent de cultură generală...

— Și ce credeți că ar trebui făcut pentru a înlătura neajunsurile?

— Soluția ar fi — ne răspunde prof. Mihail Marin, inspectorul general al Inspectoratului școlar Prahova — să se introducă în planurile de învățămînt ale școlii de cultură generală și una-două discipline de tehnologia muncii, începînd din clasa a IX-a și respectiv anul I de liceu.

NICOLAE SORIN
HRISTU CÂNDROVEANU

Munca „tehnico-productivă”

LA...

GRĂDINIȚĂ

În mini-atelierul de țimplărie

Pregătirea pentru muncă a preșcolariilor este o componentă principală a procesului instructiv-educativ desfășurat în grădiniță. În cadrul jocurilor și al activităților obligatorii prevăzute în noua programă pentru grădiniță, copiii au fost familiarizați cu munca adulților în scopul formării primelor reprezentări despre unele meserii, a priceperilor și deprinderilor de muncă, a educării respectului pentru muncă. Prin activitățile de modelaj în care copiii folosesc plastilină, prin jocurile cu materiale de construcții, ca și în realizarea construcțiilor din piese metalice urmăm crearea unor deprinderi tehnice și realizarea unor activități tehnico-productive elementare. Încă de la începutul anului școlar trecut, am înființat în cadrul grădiniței, (Combinatului de confecții și tricotație — București), respectiv pentru grupa copiilor de 5 ani, mici ateliere de croitorie și țimplărie. În cadrul cărora am transmis copiilor cunoștințe despre activitatea din aceste sectoare. Mini-atelierul de țimplărie dispune de un banc adaptat la statura copiilor, de unelte și materiale de lucru: ciocane, clești, burghie, traforaje, materiale textile și din lemn. Aici, micii țimplari au fost deprinși să minuiască uneltele de țimplărie, să aibă o poziție corectă în timpul lucrului și să realizeze primele obiecte: cuierașe pentru îmbrăcăminte, păpușilor, repararea jucăriilor stricate, bănuțe, mese și

scaune, jucării de curte, moriști de vînt, avioane, helicoptere etc. Propunînd copiilor ca o parte din jucăriile confecționate de ei să le ducă în dar colegilor de la grupele mici, am constatat că numărul celor care doreau să lucreze în acest atelier a crescut simțitor. Am observat că, în jocurile lor, copiii foloseau cu multă plăcere aceste jucării confecționate de ei, pe care le minuiiau cu multă grijă.

În atelierul de croitorie dotat cu mașini de cusut, foarfeci, ace etc., fetițele au executat la început operații simple de cusut, ornarea în linie dreaptă cu punctul de lăntșor, iar apoi, au confecționat prosoape, fețe de masă și lenjerie de pat pentru păpuși. Aceste ateliere au fost amenajate în sala de grupă a copiilor în locuri diferite unde au putut să-și desfășoare activitatea nestîngerii 3-4 copii.

Pentru dezvoltarea aptitudinilor de desen, tot la această grupă am înființat atelierul de pictură dotat cu șevale și materiale necesare desenului. În acest atelier copiii au avut posibilitatea să lucreze în momentele libere ori de cîte ori au dorit. Prin exerciții repetate, ei au reușit să redea grafic, folosind tempera, adevărate compoziții din imaginație: aspecte ale muncii din toate anotimpurile, peisaje etc.

În scopul îmbogățirii conținutului activităților gospodărești din grădiniță, am pus la dispoziția copiilor lighene din material plastic, săpun și cirlice pentru rufe și împreună cu ei am spălat, uscat și călcat, cu fierul electric de dimensiuni mici, îmbrăcăminte și lenjeria de pat a păpușilor. Rezultatele au fost sur-

prinzătoare, fetițele manifestînd un interes neașteptat de mare și multă îndeminare în executarea acestor munci. Pe parcurs am extins activitatea gospodărească și în parcul de joc al copiilor. Am procurat unelte de grădinarit la dimensiunea copiilor: greble, cazmale, stropitori, și am antrenat și învățat copiii să le folosească corect. Ei au curățat, greblat și stropit nisipul din solarul. Preșcolarii din grupa 5-6 ani și-au manifestat dorința să îngrijească parcul de joc al copiilor din grupele mici, dorință pe care le-am îndeplinit-o, organizînd o zi de muncă voluntară pe săptămîină. Am antrenat copiii și în realizarea straturilor de zarzavat, în fărîmîntarea și greblarea pămîntului, a semănatului, săditului. Copiii au avut posibilitatea să urmărească în timp creșterea și dezvoltarea legumelor, să le îngrijească și să le recolteze.

Rezultatele obținute în cadrul acestor încercări din anul școlar trecut ne-a determinat ca în acest an școlar să continuăm și să extindem acest experiment la două grupe de copii de 5 ani și să declarăm o zi pe săptămîină zi de activitate gospodărească și muncă în ateliere. În plus, față de anul școlar trecut, vom înființa și atelierul micilor mecanici, în care copiii vor avea posibilitatea să-și construiască diferite jucării mobile din piese metalice folosînd șuruburi, piulițe și osii. Aici copiii vor valorifica deprinderile tehnice însușite în cadrul activității de joc de construcții cu piese metalice prevăzute în programe și își vor dezvoltat mai mult imaginația creatoare.

ELENA ROMAN

ROMUL
MUNTEANU

Profiluri literare

Ed. „Univers”, 1972

O informație amplă, o rigoare a discursului și o plăcută maliție universitară caracterizează (mai ales) recentul volum de studii și eseuri de literatură universală semnat de prof. univ. Romul Munteanu, excursie livrescă de ținută în teritoriile artei majore. Cartea este în fond un metodic și presărat de atente conotații, jurnal de lectură al unui intim al literaturii universale, al problematicilor ei majore.

Stilul e limpede, cartesianismul frazei neexcluzind însă modalități de caracterizare subtile, elegante, ale marilor autori; de pildă **Jarry**, fermecătorul adept al „patafizicii” e văzut mai ales ca un tragic bravind, el „dislocă realitatea prin arta unui mare caricaturist” (op.cit. pag. 21), **Kafka**, posedatul construcției epice labirintice e văzut ca un stigmatizat al ideii defetiste în fond că „omul nu poate ajuta pe om” (op. cit. 39), seducătorul, barocul epic neoelen **Nikos Kazantzakis**, un fel de **El Greco** întârziat al prozei contemporane e privit de profesorul Romul Munteanu ca un cronicar cu vaste registre al „evenimentului-destin” (op. cit. 291).

Savoarea volumului „Profiluri literare”, apărut nu de mult în Editura Univers, nu rezidă astfel numai în profunzimea și precizia informației, a unei interpretări sigure a surselor ci și în „regia” abilă a cărții, în varietatea siluetei lite-

rare selectate pentru a fi comentate, în sprinteneala (dar nu jocul frivol) stilului istoricului și criticului literar Romul Munteanu care știe întotdeauna să echilibreze într-un mod remarcabil soliditatea lecturilor cu suplețea interpretărilor date acestor lecturi.

De o certă valoare per a fi și eseurile închinare unor mari scriitori contemporani, din păcate încă anemic cunoscuți la noi, cum ar fi: **Max Frisch** și **Thornton Wilder**.

Ele luminează colțuri de creație întunecate (pentru publicul — iubitor de literatură — autohton) din opera vastă, geometric construită, durabilă a acestor mari condeie, dar și conștiințe ale epocii noastre. Sub aparențele unei funcționalități, în primul rind didactice, volumul de studii și eseuri al prof. univ. Romul Munteanu oferă numeroase sugestii, opinii personale, interesante, privind astronomia „operelor unor scriitori redutabili, apropiindu-i de noi fără a-i demitiza”.

De o binevenită lîmpezime și justete a tonului este eseuul Național și universal în literatură, în care autorul cărții comentate proclamă relația firească, dialectică, dintre naționalul valoros și universalul valoros, atracția reciprocă dintre esteticul și eticul unui act artistic autentic, el afirmînd: „Orice creație literară este prin idealurile specifice pe care le propagă, ca și prin limba originală de comunicare, o operă cu o amprentă profund națională. Dar prin valoarea sa artistică și semnificația majoră a mesajului transmis, ea poate deveni o operă de circulație universală”. (op. cit. pag. 311).

Conchizînd, putem afirma că recentul volum al prof. univ. Romul Munteanu are greutatea și semnificația unei sinteze și uneori grația unei reevaluări lirice, autorul vizitînd cu aplicație și comentînd atrăgător pentru cititorii săi un „muzeu imaginar” al literaturii universale.

DAN MUTAȘCU

CATALIN GIDEI GENETTI

Natură statică

IOAN SLAVICI DESPRE EDUCAȚIE (II)

În opera lui Ioan Slavici educația tinereții ocupă un loc distinct. Pornind de la fixarea exactă a naturii și definiția educației, arătînd scopul și mijloacele utilizate pentru ajungerea la final, Slavici încheagă un sistem educațional bine structurat. Tributar concepției lui Rousseau, el consideră — ca și acesta — că există o deosebire între creșterea naturală și creșterea rațională a individului. În acest proces complicat, omul poate interveni numai în partea a doua, pe care o poate dirija după metode științifice. Educația individului e un proces continuu, de trecere treptată de la formele dirijate ale acesteia la autoeducație (această concepție a scriitorului demonstrează că el stăpînea destul de sigur gîndirea lui Spencer). „Educația — preciza Slavici — este arta de a te face pe tine însuși cum trebuie să fii, potrivit cu firea cea adevărată a omului”. Educația nu poate fi însă privită ca un act individual, rupt de aspirațiile societății și epocii în care aceasta se desfășoară. De asemenea, ea nu poate fi ruptă de aspirațiile poporului din care face parte, are deci intrinsec și un caracter național. „Român — precizează Slavici — nu este numai deosebit acela care s-a născut din părinți români și se numește român, ci acela care și-a asimilat valorile naționale, gîndește, simte și acționează potrivit acestora”.

Cultura proprie a fiecărui popor, acumulată de-a lungul veacurilor prin eforturile și geniul generațiilor, constituie combustivul caracteristic pentru a asigura hrana spirituală a generațiilor ce vor urma. Școala — ca principal depozitar al acestui tezaur — are obligația nu numai să păstreze această inestimabilă bogăție, ci s-o transmită celor

prezenți, sădindu-le pasiunea amplificării ei în timp. Punînd preț deosebit pe înțelegerea poporului, Slavici sublinia: „Nu s-ar fi putut susține neamul nostru timp atât de îndelungat și-n împrejurări atât de grele, dacă n-ar fi avut o rînduială bine chibzuită în ceea ce privește viețuirea și pregătirea viitorilor oameni pentru ea. Nu din întâmplare este românul om cumpătat și cumpănit în toate ale lui, nu din întâmplare caută măsura dreaptă și nu din întâmplare îi este mîntea limpede; el așa vrea să fie, pentru că așa e îndrumat din pămînti, buni și străbuni și în îndrumarea aceasta consistă puterea de viață a neamului nostru, pe care nici reaua tocmală, nici lipsa de rînduială morală, nici ideile de civilizație, nici sistemele pedagogice n-au putut încă să o distrugă”. Definind scopul educației, Slavici pune mai presus de orice rolul individului, ignorînd total rolul factorului social. Aici ne apare pregnantă influența individualismului lui Spencer. La baza progresului întregii societăți stă numai perfecțiunea individului ignorînd complet rolul instituțiilor sociale. Slavici adera astfel la concepția iluministilor francezi, îndeosebi Diderot și Helvetius. Concepția lui Slavici despre scopul educației reflectă pozițiile sale idealiste, neștiințifice, scăderile acesteia. Slavici concepe patru laturi fundamentale care compun marea rezultantă a activității educaționale: educația fizică, educația morală, educația intelectuală și educația profesională.

Scriitorul acorda o mare importanță educației fizice, convins fiind că fără sănătatea individului, munca educațională rămîne lipsită de sens. Educația fizică, sublinia scrii-

torul, este cea mai frumoasă dintre toate artele, este „arta de a desăvirși ființa omenească” și, ca urmare, ea se situează „mult mai presus de sculptură, de pictură și de poezie”. Desigur, aprecierea lui Slavici cuprinde o notă de exagerare și de unilateralitate. Slavici privește educația fizică într-un sens mult mai larg, nu o limitează simplu la efectuarea periodică a unor exerciții, ci la utilizarea unui complex de factori care să conducă la echilibrarea și perfecționarea organismului.

În legătură cu educația morală, Slavici face distincție între morală profană, morală religioasă și morală filozofică. El stabilește o strînsă legătură între educația fizică și cea morală. Prin educația morală se formează conștiința și conduita individului. Opera literară a lui Slavici (Popa Tanda, Mara, Moara cu noroc, Budulea Taichii), vădește concepția scriitorului despre educația morală. În îndelungata sa activitate de profesor, I. Slavici a abordat și probleme de estetică și de educație rațională, făcînd distincție între educația individuală, personală și impersonală. El este printre primii pedagogi care se ocupă pe larg de educația profesională a tinereții, problemă de importanță covârșitoare în învățămîntul nostru contemporan. Subliniind rolul școlii și, în bună parte, al familiei el subestimează însă rolul societății. Limitele concepțiilor sale în domeniul educației concordă cu limitele sale în domeniul filozofiei. Cu toate acestea Slavici rămîne în istoria învățămîntului românesc un precursor al elaborării și aplicării muncii educative ca sistem în școala pe care a slujit-o atîția ani cu credință.

MARIN BĂDOI

Emisie și recepție

Pusă în termeni informaționali, relația carte-cititor poate fi văzută ca transmiterea unui mesaj de la un emițător (autorul) la un receptor (cititorul), prin intermediul unui canal (textul tipărit).

Ca să fie și mai exactă, relația trebuie completată cu alte două noțiuni: cea de **feed-back**, termen care ar însemna certitudinea autorului că mesajul său este interpretat întocmai de cititor, și noțiunea de **zgomot**, adică, acele perturbări care intervin în procesul comunicării, fie datorită defecțiunilor canalului (de pildă, text tipărit cu litere mai mici de corpul 8), fie mesajului (stil încalcat redondant sau foarte specializat), fie interpretării greșite de către cititor, datorită lipsei de pregătire (noțională, terminologică etc.) sau unor stări sufletești nefavorabile recepției în acel moment.

Orice mesaj își are originea într-un complex proces psihic la autorul lui. Acest proces fiind interior nu poate fi captat direct de alte persoane, de aceea, pentru a fi înțeles trebuie ca emițătorul să transfere stările sale afective, ideile sau problemele pe care și le pune în semne perceptibile pentru receptor, adică, în alți termeni, să **codifice** mesajul. Acțiunea de **decodificare** de către cititor a semnelor transmise are rostul de a egaliza, pe cît posibil, relația autor-cititor, prin aceeași manieră de a interpreta mesajul, de a decela pînă la amănunt intențiile autorului.

Dintre defecțiunile care intervin cel mai des în comunicarea de la autor la cititor, noi vom încerca să ne ocupăm doar de cele provocate de **cod**, adică, în cazul textelor, de limbaj. Limitele acestuia au fost de mult stabilite. Ele apar atît în dificultatea de a traduce un text dintr-o limbă în alta, cît mai ales, existenței în cadrul aceleiași limbi, a unor limbaje specializate (filozofic, logic, matematic etc.).

Terminologia unui domeniu ori lexicul lui specific pot constitui tot atîtea obstacole în calea unei recepții corecte. Se știe că lexicul variază în mod sensibil de la o persoană la alta în funcție de studii, de cultura însușită, de bagajul cunoștințelor. Dar chiar dacă cititorul recepționează semnalele (cuvintele, expresiile, termenii), se poate întîmpla ca el să nu „prindă” mesajul. Aceasta se datorează, după reputatul lingvist Ferdinand de Saussure, faptului că semnalul sau simbolul lingvistic este alcătuit din două elemente: **semnificantul și semnificația**. Primul înseamnă secvența de sunete sau litere, în timp ce al doilea ideea sau conceptul transmis de **semnificant** și care diferă de la o persoană la alta după cantitatea de informație acumulată, experiența proprie și colorația afectivă pe care o dăm cuvintelor.

Ceea ce transmite un autor cititorilor săi nu este, așadar, decît o parte a lumii sale interioare, pentru că el este constrins să-și transforme gîndurile și sentimentele în elemente de limbaj care, cum am văzut, își au limitele lor. De aceea, cititorul trebuie să **recreze** ideile autorului, să fie părtaş la actul de creație, să realizeze acea receptare atît de dorită de „emițătorul” tulburătoarelor cuvinte:

„Tu le connais, lecteur, ce monstre délicat,
Hypocrite lecteur, mon semblable,
mon frère !”

COSTACHE OLĂREANU

PROGRAMA EXPERIMENTALĂ DE MATEMATICĂ

Programa experimentală, pe care o considerăm ca un început promițător, ar putea servi, așa cum remarcă și autorii săi*) atât liceelor de cultură generală, cât și liceelor de specialitate industriale și economice, corespunzând ca orientare satisfăcătoare cerințelor apropierea de practică.

Aprecierile pe care le înfățișăm, în continuare, nu au pretenția unor indicații, ci a unor sugestii ale profesorilor care și imaginează parcursul acestei programe la clasă. Astfel, la capitolul despre „Mulțimi”, la anul I este posibilă în mod firesc o legătură directă cu elementele de logică matematică. De asemenea, s-ar putea introduce aici și noțiunea de eveniment după cum s-ar putea introduce, la analiza combinatorie, noțiunea de probabilitate, așa cum remarcă în cadrul unei conferințe acad. Gh. Mihoc.

Considerăm că pentru a pune mai bine în evidență structurile algebrice fundamentale de grup, inel și corp, cap. II, cit și pentru folosirea lor pe parcursul întregii școli, este necesar și posibil ca ele să fie chiar definite în cadrul capitolului respectiv. Bineînțeles, pentru aceasta ar trebui introduse unele noțiuni despre legile de compoziție și proprietățile lor, asigurându-se astfel înțelegerea mai clară a structurilor respective. Pentru o parte din elevi, noțiunile suplimentare indicate mai sus ar putea fi prezentate în programa activităților facultative din anul I.

În parcursul sub formă de sinteză a unor noțiuni despre numerele reale este instructiv să atragem atenția elevilor, că de fapt, predarea numerelor reale are un caracter descriptiv, o construcție riguroasă a acestora și cu atât mai mult precizarea riguroasă a definițiilor operațiilor cu numere reale nepuțin realizată în această etapă școlară. Prezentarea sumară a noțiunii de relație la începutul capitolului despre funcții, ar avea menirea de a-i convinge pe elevi de faptul că funcția este un caz particular de relație. Atrăgând atenția, așa cum, pe bună dreptate arată programa, că nu se insistă asupra existenței radicalilor, putem formula în fața clasei ideea posibilității de a aprofunda această problemă de existență și unicitate numai după ce vor fi parcurse o serie de noțiuni de analiză matematică. Aici, ca și în cazul unor probleme de construcție a numerelor reale, sau în cazul noțiunii de relație, întredem posibilitatea formulării unor teme pentru programa activităților facultative din anii superiori.

Vorbind de inelul polinoamelor, în cadrul capitolului despre funcții, este instructiv să atragem atenția elevilor că polinoamele de grad n nu formează inel. De asemenea, referitor la definiția polinomului trebuie să avem în vedere necesitatea de a distinge între polinom și funcție polinomială. În cadrul activităților facultative, se poate arăta desigur că noțiunea de funcție polinomială definită pe un corp finit nu coincide cu definiția algebrică a polinoamelor. Astfel funcțiile: $f(x) = x^3 + x$ și $g(x) = 2x$ coincid ca funcții definite pe Z_3 cu valori în Z_3 , dar ele reprezintă polinoame (în sens algebric) distincte.

Introducerea și folosirea mai detaliată a noțiunii de vector completează un gol al programei tradiționale oferind elevului o metodă eficientă de lucru. În plus acest capitol ilustrează un exemplu de grup abelian, în afara celor numerice, deja studiate. Ar fi, de asemenea, de dorit o restructurare a predării, astfel încât să nu apară diferența a

doi vectori înainte de a se fi definit vectorul nul (nu se poate defini inversul unui element fără a ști care este elementul neutru). Tot în cadrul acestui capitol putem formula în fața elevilor în continuare, ideea că nu se poate vorbi în sensul structurilor algebrice despre comutativitatea sau despre distributivitatea produsului școlar față de adunarea vectorilor, produsul școlar nefiind lege de compoziție.

Faptul că prin orientarea sa programa introduce încă din primul an o serie de noțiuni cu o întinsă arie aplicativă; mulțimi, structuri algebrice, radicali, funcții, vectori, teoreme din trigonometrie — teorema sinusului, teorema cosinusului, teorema lui Pitagora generalizată și diferite formule pentru arii... — se creează un larg cîmp de folosire a matematicii în studiul și aplicațiile geometriei, ale fizicii, în munca tehnico-productivă din atelierele-școală, precum și în celelalte discipline.

Dacă în cadrul activităților facultative ale primului an de liceu s-ar introduce și noțiunea de progresie, ar fi posibilă o largire considerabilă a cîmpului aplicațiilor, cel puțin pentru elevii cu preocupări deosebite în domeniul matematicii, fără a se aștepta pînă în anul III, unde își găsește locul capitolul respectiv. De asemenea, simbolii matematici de sumă (Σ) și produs (Π) pot și trebuie să-și găsească locul ceva mai devreme în cadrul programei, pentru a fi folosiți în aplicații. S-ar putea propune aceste teme în cadrul activităților facultative din anul II, cu atât mai mult cu cât la anul III, numărul de ore planificate pentru capitolul în care se introduce și simbolul sumă nu permite o dezvoltare mai largă în privința tehnicilor de calcul necesare în practica matematică. Programa pentru anul II este esențial restructurată, astfel că orientează activitatea noastră școlară spre aplicațiile noi ale matematicii, contribuind la formarea gândirii elevilor în spiritul unor aplicații moderne...“.

Într-adevăr, prin intermediul noțiunilor de teoria grafurilor, elevii pătrund într-o serie de probleme actuale ale aplicațiilor matematicii, studiind modul „cum se asociază un graf unei probleme de transport și în ce fel, pornind de la o soluție admisă, se poate obține o soluție mai bună“. De asemenea, studiind unele probleme de programare liniară, elevii fac cunoștință cu „cel mai răspîdit dintre domeniile cercetării operaționale aplicate în economie“.

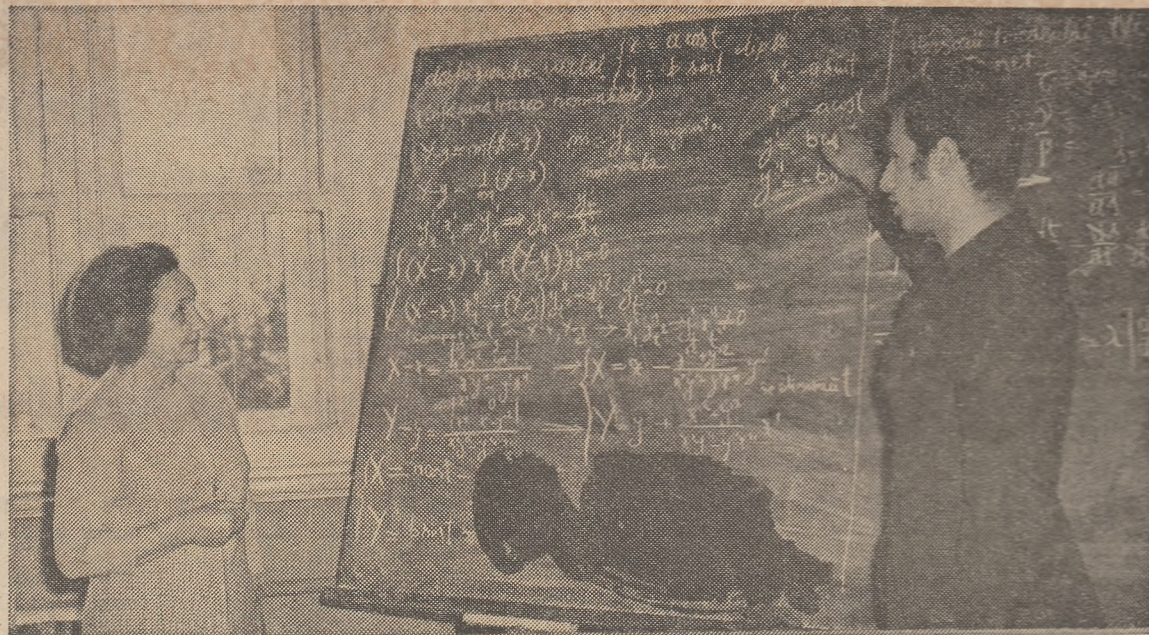
Mergînd pe linia unei susținute modernizări a culturii matematice a tineretului școlar, programa introduce în anul III o serie de elemente de informatică începînd cu unele noțiuni legate de calculatorul electronic și insistînd asupra algoritmilor, îndeosebi asupra „alcătuirii schemelor logice pentru probleme simple“. Studiul elementelor de informatică se continuă și în anul IV.

Oprindu-ne puțin asupra elementelor de geometrie, considerăm pozitiv faptul că autorii programei

concep studiul geometriei în spațiu — an II pe baza folosirii elementelor de calcul vectorial și a transformărilor geometrice. În acest context se pot dezvolta prin intermediul activităților facultative o serie de teme privind geometria ca teorie abstractă a invarianților în raport cu un grup de transformări. În particular, apreciem că s-ar putea extinde prin aplicații noțiunea de grup și în domeniul fizicii (grupul galilean) etc. Evidențiem încă o dată grija pentru dezvoltarea caracterului aplicativ al învățămîntului matematic liceal, referindu-ne la introducerea în anul IV a unui capitol (17 ore) privind aplicațiile analizei în mecanică. Acest studiu va permite elevului să vadă mai clar legătura dintre analiză și geometrie și aplicarea acestora la studiul fenomenelor naturale. De asemenea introducerea elementelor de statistică matematică în cadrul cursului privind elementele de teoria probabilităților va demonstra, o dată în plus, rolul matematicii în studiul fenomenelor legate de dezvoltarea activităților economico-sociale.

*) Programa a fost alcătuită de către un colectiv de matematicieni și cadre didactice cu o prodigioasă experiență la catedră: prof. dr. doc. C. Foras, prof. dr. doc. A. Hălanay, prof. dr. E. Popoviciu, prof. L. Carp, prof. L. Papuc și prof. D. Ogrzeanu.

G.H. N. RIZESCU

Demonstrație la tablă

LIMBAJ MATEMATIC, CORECT

Deși forma fundamentală de exprimare a limbajului matematic la clasele I—IV este cea verbală, vorbirea corectă din punct de vedere matematic poate să se exprime și în scris printr-o expunere corectă a datelor matematice, prin cunoașterea modului de întrebare și a lor în relații, făcînd dovada înțelegerii și a utilizării lor corecte.

Am înțeles greșeli în scrierea termenilor matematici, utilizării necorespunzătoare a simbolurilor matematice, (de exemplu, legarea în serie a operațiilor de rezultatul de la etapa precedentă de operare), prescurtări incorecte ale notațiilor matematice sau ale unităților de măsură, confuzii între termenii tehnici, în semnificații diferite, cu consecințe dăunătoare pentru aplicarea lor în practică.

Este necesar ca răspunsul elevului să fie bun și din punct de vedere formal, ceea ce obligă să se ceară motivarea afirmațiilor, prin explicarea lor, fapt constat la cadrele didactice cu rezultate bune.

Elevii trebuie deprinși să-și controleze modul de exprimare. Dacă a înmulți un număr cu 3 este echivalent cu a mări acel număr de 3 ori,

mă întreb, ce poate să exprime formularea combinată: a înmulți de 3 ori mai mult?

În munca la clasă este necesar ca elevii să înțeleagă sensul noțiunilor și să aprecieze corect conținutul celor exprimate prin termenii folosiți. Trebuie formată deprinderea de a-și controla forma de exprimare, spre a evita consecințele ce decurg din greșelile de vorbire, fie orală, fie în scris. În cadrul unei lecții de matematică la clasa a IV-a, în care s-au introdus noțiunile de distanță, viteză și timp, pornind de la cazuri concrete — s-a stabilit cu elevii că distanța D este egală cu viteza V înmulțită cu timpul T . În fixarea celor predate, la întrebarea: cu ce este egală distanța? răspunsul unui elev a fost: $D=V$ și T . Un al doilea elev răspunde la aceeași întrebare: $D=V$ ori T . Pentru mai buna precizare a celor învățate, învățătoarea cere să mai repete întrebarea: cu ce este egală distanța? Răspunsul unui al treilea elev a fost: $D=V$ sau T . Lipsa de claritate a cunoștințelor predate, dovedită prin neînțelegerea suficientă a lucrurilor, a condus la analogii greșite între prima formă de exprimare (greșită) și a doua formă de exprimare (formal corectă) și între a doua și a treia formă de exprimare (greșită). S-a făcut un transfer de la prima exprimare la a doua și de la a doua la a treia, cu o concluzionare greșită, prin înlocuirea simbolului operației de înmulțire cu conjuncția „ori“ echivalentă cu conjuncția disjunctivă „sau“.

Iată, deci, cum se poate ajunge la absurdități, din punct de vedere logic, în vorbirea elevilor, care își

găsesc explicația în lipsurile și procedeele greșite aplicate în predarea cunoștințelor de matematică.

Vorbirea necorectă persistă pe măsură ce învățătorul este îngăduitor cu greșelile elevilor, pe motivul că elevul înțelege despre ce este vorba, că ar fi doar o scăpare de moment sau pe motivul că nu are la dispoziție timpul necesar spre a corecta greșelile de vorbire, pe care eventual le consideră a fi neînsemnate.

Se întâlnesc uneori regionalisme în modul de exprimare al elevilor, pentru care nu toate cadrele didactice iau de îndată măsuri de îndreptare, nu le corectează la ora de matematică, ci le lasă pe seama altor obiecte de învățămînt.

Sînt dăunătoare procedeele de a pune serii de întrebări elevilor, mulțumindu-ne cu răspunsuri laconice. Este necesară respectarea independenței în răspunsurile elevilor, asigurîndu-le libertatea de formulare a răspunsurilor încheiate, de găsire a celor mai potrivite forme de intervenire pentru corectarea și orientarea justă a răspunsurilor elevilor.

Este necesar ca elevii să fie deprinși nu numai cu vorbirea proprie corectă, ci și cu controlul modului de exprimare al colegilor lor; să aprecieze răspunsurile lor, deprinzîndu-i cu o atitudine critică.

Procesul exprimării ideilor de către elevi are un caracter dialectic: prin vorbire se exprimă ideile formate anterior, dar, în același timp, ideile însele se formează prin vorbire au loc o refacere și o precizare a lor.

PETRU DUMITREASA

Raționalizarea alimentației constituie una din căile cele mai eficiente de a mări vigoarea noilor generații, ea acționând asupra fondului morfofuncțional, asigurând o creștere optimă și ridicând potențialul reactiv al organismului.

Pentru satisfacerea optimă a trebuințelor nutritive este necesar să se cunoască atât nevoile de material energetic, plastic și catalitic (care la copil sînt mai ridicate decît la adult), cît și puterea diferitelor produse alimentare de a contribui la acoperirea lor, ținînd seama de pierderile pe care le încercă alimentele naturale prin prelucrările industriale și culinare, precum și de acelea care au loc la nivelul tubului digestiv. În tabelul alăturat (punctul A) se indică trebuințele alimentare ale copiilor preșcolari (3-6 ani) și școlari mici (6-9 ani) sub forma de valori medii a tuturor substanțelor nutritive care trebuie să se găsească în anumite proporții unele față de altele, știut fiind că dezechilibrul dintre ele poate fi tot atît de dăunător ca și insuficiența unora dintre cele esențiale (care nu pot fi sintetizate în organism).

Aptitudinea unui aliment de a contribui la acoperirea trebuințelor nutritive depinde atît de numărul, cît și de proporția trofinelor (substanțelor nutritive) pe care le conține. Dat fiind că nu există nici un aliment complet (al cărui conținut în trofine să corespundă pe deplin nevoilor metabolice ale organismului), pentru ca dieta să furnizeze toate substanțele nutritive în proporții optime, este necesar ca în compunerea meniului să intre alimente ce se corectează și se completează reciproc. Întrucît numărul alimentelor naturale și mai ales prelucrate industrial este foarte mare, pentru a se evita asocierea unor produse cu aceleași deficiențe, alimentele au fost împărțite în 7 grupe cu însușiri nutriționale comune (vezi tabel punctul B). Deși toate produsele de origine animală conțin proteine de clasa I în proporții mari și sînt bogate în vitamine, totuși în alimentația copiilor, laptele și brînză sînt de neînlocuit prin acțiunea lor mineralizantă (calcifiantă), iar carnea prin bogăția în vitamina PP și prin efectul antianemiant și excitosecretor. Legumele și fructele reprezintă principala sursă pentru vitamina C și au efect alcalinizant, derivatele de cereale sînt lipsite de această vitamină și sînt acidifiante. Produsele zaharoase fiind alimente rafinate, lipsite sau foarte sărace în vitamine și în elemente minerale, dacă sînt consumate în proporții mari, provoacă dezechilibru ti amino-glucidic ce se însoțește de încetinirea creșterii și sînt cariogene. Pentru a asigura aportul tuturor substanțelor nutritive în proporții optime este necesar ca dieta copiilor să cuprindă alimente din toate grupele în cantitățile indicate în tabelul B. Pentru realizarea coexistenței trofinelor pe piața metabolică, este recomandabil ca mesele principale să conțină atît produse de origine animală cît și vegetală. Derivatele de cereale, cartofi și celelalte legume se asociază cu lapte, brînză, carne sau ouă. Com-

binății de felul: ceai cu zahăr, cu pline, miere, dulceață, marmeladă sau paste făinoase cu zahăr, sau ouă cu maioneză, sau omletă cu șuncă sau cu brînză nu sînt raționale. La ceai, în locul unui dulce este indicat să se asocieze brînză, la făinoase să se adauge brînză, oul să fie inclus într-un desert dulce etc. Este recomandabil ca la aceeași masă să nu se folosească mai mult de două sau maximum trei alimente bogate în glucide. Cînd derivatele de cereale (plînea) reprezintă alimentul de bază, cartofii se vor consuma o dată pe zi, iar celelalte legume și fructele să se găsească la cel puțin două mese și o parte din ele să fie legume frunze sau legume colorate (morcovi, tomate, ardei gras etc.). Pentru a evita pierderile de vitamina C și de săruri minerale în timpul prelucrării culinare, fructele și o bună parte din legumele colorate trebuie servite în stare crudă (ca atare sau sub formă de salate). bineînțeles după o prealabilă spălare sub un jet puternic de apă. Grăsimile se

mîncărurile să fie cît mai apetisante și variate. Unele alimente apar permanent în hrana copilului, însă modul de pregătire sau de încadrare în meniu trebuie să fie diferit de la o zi la alta. Pentru a se evita monotonia ce diminuează interesul copiilor față de hrană este bine ca meniul să fie stabilit pentru 8-10 zile, ceea ce oferă posibilitatea procurării alimentelor necesare realizării lui.

La fiecare masă este indicat să existe o mîncare cu mare putere de saturare (carne) și un produs cu consistență ridicată ce necesită o masticăție mai intensă, care stimulează secreția salivară și mărește rezistența dinților la carii. Este indicat ca mesele principale să fie încheiate cu fructe.

Dieta zilnică trebuie distribuită în 4-5 mese, cea de dimineață asigurînd 15-20 la sută, prima gustare 10-15 la sută, prînzul 35-40 la sută, cea de a doua gustare 10-15 la sută, și masa de seară 15-20 la sută din valoarea calorică a rației. În felul

Trebuințele alimentare ale copiilor
A. În calorii și trofine (substanțe nutritive).

Trofine calorigene	Grupa de copii		Vitamine	Grupa de copii	
	3-6 ani	6-9 ani		3-6 ani	6-9 ani
- Calorii	1.700	2.100	B ₁ mg	1,0	1,2
- Proteine total g	50	65	B ₂ mg	1,3	1,6
- Proteine animale g	35	40	B ₆ mg	1,0	1,2
- Lipide g	50	65	PP mg	11,0	14,0
Elemente minerale:			C mg	50,0	60,0
- Calciu g	0,9	1,0	A U.I.	2.500	3.500
- Fosfor g	0,9	1,0	D U.I.	400	400
- Fier mg	10,0	12,0			

B. În alimente,

Grupa de produse alimentare	Rația copiilor	
	Grupa 3-6 ani grame/zi	Grupa 6-9 ani grame/zi
I. LAPTE ȘI BRÎNZETURI		
- Lapte	700-600	600-500
- Brînză	15-30	30-40
II. CARNE, PEȘTE ȘI PREPARATE	60-80	110-130
- Ficat	10-15	10-15
III. OUĂ	40-50	50
IV. LEGUME ȘI FRUCTE	Total	250-425
- Cartofi	75-125	125-175
- Legume frunze și alte legume	75-150	150-200
- Fructe	100-150	150-250
V. CEREALE ȘI LEGUMINOASE USCATE		
- Plîne intermediară	50-150	200-300
- Paste făinoase, griș, orez, făină	25-35	35-50
- Fasole, mazăre uscată, linte	5-10	10-15
VI. ZAHĂR ȘI PRODUSE ZAHAROASE (exprimat în zahăr)	30-40	40-60
VII. GRĂSIMI ALIMENTARE		
- Ulei, untură porc	7-10	10-20
- Unt, margarină	10-15	15-20

vor asocia la produsele sărace în lipide (derivate de cereale, legume). Întrucît însușirile senzoriale (aspect, culoare, miros, gust) ale hranei consumate au un rol deosebit de important în declanșarea secreției sucurilor digestive este important ca

acesta cantitatea de hrană ingerată o dată este mai redusă, alimentele se digeră mai ușor, absorbția lor crește și sînt mai bine folosite de organism.

PARASCHIVA ȘUȚESCU

Clubul „Terra” al Liceului „Al. I. Cuza” din Alexandria a organizat recent o expediție cu caracter științific avînd drept scop studiul Văii Bicăielului. Cei zece membri ai expediției, conduși de profesorii Teodora și Florin Toader, au întreprins cercetări amănunțite asupra aspectului geografic și social al regiunii, au studiat flora și fauna, au cules folclor inedit din zonele vizitate (Tușnad, Izvorul Mureșului, Bicăiel, Lacul Bosu, Bicaz, Piatra Neamț).

Materialul cules, extrem de bogat, va fi folosit la orele de curs în noul an școlar și pentru elaborarea unor lucrări științifice de către colectivul expediționar.

Școala generală din comuna Fîntina Domnească-Prunisor, județul Mehedinți, și-a aniversat recent 125 de ani de existență. Cu acest prilej, și-au dat întâlnire foști elevi ai școlii de vîrstă diferite, rîspîndiți pe tot cuprinsul țării, foști și actuali profesori, numerosi invitați și oameni din comună. S-au ținut cuvîntări de salut, s-a vorbit despre istoricul școlii, a fost vizitat muzeul din localitate în care sînt expuse multe documente legate de acest lăcaș de cultură. În încheiere, participanții au vizionat un frumos spectacol artistic.

Se adevăreste părerea că pentru a putea cultiva sensibilitatea artistică a elevilor, profesorii însuși trebuie să fie înzestrați cu o asemenea sensibilitate.

Profesoara Silvia Grosu Jelescu, de la Școala de artă din Giurgiu se impune prin realizările sale, cuprinse în expoziția de la Galeria Galatea, ca o valoroasă artistă în a cărei operă natura este transfigurată, căpătînd valențe spirituale. Scenele de muncă sînt învaluite în poezie și sînt încadrate în perspectiva sublimatoare ce le înobilează, conferindu-le prestigiul elanurilor creatoare. Profesorul Nicolae Butnariu, de la Liceul de artă „N. Tonitza” din București, vădește un bogat meșteșug artistic în compozițiile expuse la Biblioteca centrală universitară. Folosind o cromatică gravă, însă colorată, caută variate soluții armonice. Realitatea este filtrată, interpretată și transpusă într-un climat dramatic, caracterizat prin agitația formelor și valorilor.

În vederea organizării cît mai eficiente a practicii tehnico-productive, a îmbunătățirii metodelor de predare ale acestui obiect de învățămînt, la Iași, a avut loc recent un curs de instruire cu inginerii și maistrii-instructori din învățămîntul profesional și tehnic, liceal de specialitate și din școlile de cultură generală. În cadrul acestei acțiuni, organizată de Inspectoratul școlar județean în colaborare cu Centrul de cercetare pedagogică și cu centrul de perfecționare a personalului didactic din învățămîntul profesional și tehnic, filiala Iași, au fost prezentate expuneri și referate privind dezvoltarea învățămîntului și a pregătirii tehnico-productive a elevilor, au fost vizitate cabinete tehnice școlare, laboratoare și ateliere de instruire tehnico-productivă din școlile municipiului Iași.

În curînd, Liceul pedagogic din Beiuș, prestigioasă instituție de învățămînt, va implini 50 de ani de existență — prilej de evocare a tradițiilor progresiste ale acestei școli, de întîlnire a celor care, de-a lungul anilor, au ieșit pe porțile sale, realizîndu-se ca cetățeni demni ai societății noastre. Așadar, la 15 octombrie porțile liceului sînt larg deschise pentru toți participanții la aniversare.

Ca în întreaga țară, și în județul Mureș funcționează un număr însemnat de ateliere-școli cu cele mai variate profile. În multe dintre ele se produc articole de larg consum de calitate superioară. În scopul valorificării lor, cu prilejul deschiderii noului an școlar, în cadrul O.C.L. „Produse industriale” din Tg. Mureș a luat ființă un magazin specializat pentru distribuirea produselor lucrate de elevi.

Surorile Ana Frînculescu și Maria Drăguta Frînculescu, profesoare-pictorițe din Pitești, au deschis recent o expoziție de artă plastică în satul lor natal, comuna Humele, din jud. Argeș.

Lucrările expuse, inspirate de frumusețea locurilor și hărnicia oamenilor, au fost datorite consătenilor, care au avut astfel prilejul să inaugureze aici un muzeu de artă. Un omagiu cum nu se poate mai frumos, pe care l-am dorit urmat și de alții fii talentați ai satelor noastre!

A apărut recent numărul 2 al revistei „Limbă și literatură”, editat de Societatea de științe filologice din Republica Socialistă România. Consemnăm din sumarul acestui număr articolele: „Romantismul românesc” (Zoe Dumitrescu-Busulenga), „Fondul tradițional și educativ al creației populare” (I. C. Chițimia), „Studiul noțiunilor de teorie literară în școala generală” (Valentina Filipescu, Florica Buzulenga), „Metodica predării literaturii și metodologia cercetării literare” (P. Duțu) și „Contexte pentru ortografia substantivelor masculine la nominativ-acuzativ plural”.

B. CONSTANTIN

INOVATORII

CELTA — „marcă de prestigiu”

La „Expo 72 — practica și creativitatea în învățămînt din Capitală”, vizitatorii erau întîmpinați încă de la intrare de muzică, menită să creeze o ambianță plăcută pentru musafiri. Puțini erau însă acei care știau că „sursa sonoră” care transmitea prin stația de amplificare această muzică era o creație originală a elevului V. Tătaru de la cercul de electronică al Liceului „Horia, Cloșca și Crișan” din Alba Iulia. Nu ne putem limita însă numai la prezentarea combinei muzicale „Celta”, fiindcă am comite o nedreptate micilor constructori din Alba Iulia.

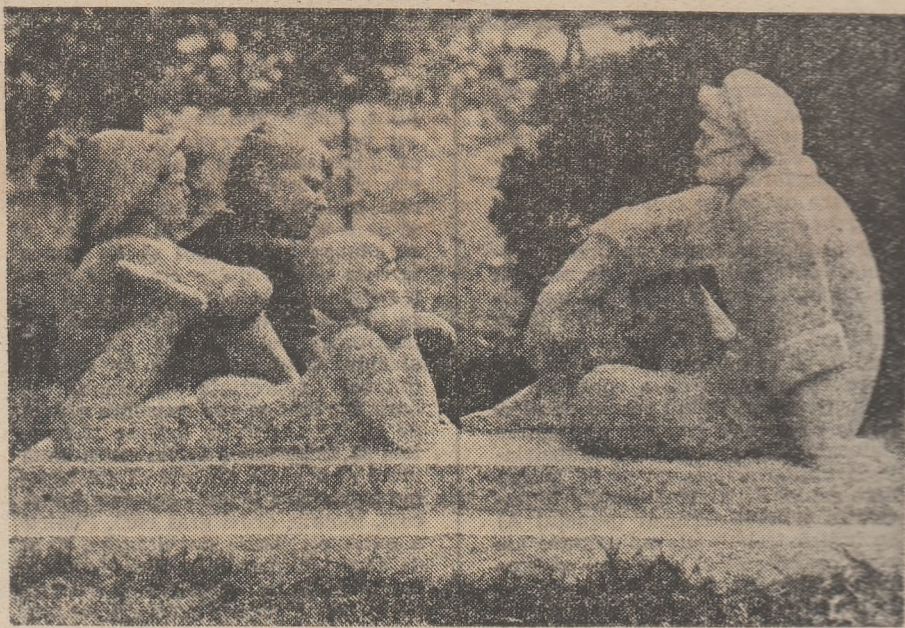
Sub directa îndrumare a profesorilor de specialitate, care au știut să trezească interesul elevilor pentru construirea unor aparate originale, membrii cercului de electronică de la acest liceu au confecționat cu mijloace proprii un mare număr de instalații pentru uz didactic. Vă prezentăm pe scurt cîteva din aparatele care au înțrunit aprecierile unanime ale specialiștilor: Laboratorul fonic, destinat însușirii limbilor străine, cu o capacitate de 40 de cabine individuale. Acesta este dotat cu amplificator, magnetofon, microfoane, căști,

micsator pentru profesor și mese, pentru elevi. Stațiile de amplificare, de puteri diferite, construite cu tuburi electronice sau tranzistoare (de 15, 20, 30 W), asigură redarea sunetelor la intensități variate. Interfonul, cu zece posturi, tranzistorizat, poate fi folosit cu succes atît în școală, cît și în afara ei. Combina muzicală, amintită la început, este compusă dintr-un aparat de radiorecepție cu șapte lungimi de undă, magnetofon, amplificator de înaltă fidelitate, receptor pentru unde T.V., micsator pentru reunirea a șase canale acustice și de

prelucrare a timbrului, precum și o instalație stereofon. „Celta super”, după cum este denumită combina, a fost realizată într-o concepție modernă. Fiind echipată cu difuzoare mari (35 ohmi) și difuzoare mici (25 ohmi), ea poate fi utilizată în cele mai diverse ocazii, atît pentru uz didactic cît și pentru redarea muzicii. Prețul redus al întregii construcții (circa opt mii de lei) și consumul mic de energie electrică în timpul funcționării, fac combina accesibilă unui cerc larg, începînd cu școlile.

Încetinirea mecanismelor biologice ale îmbătrînirii

„Dați-mi, vă rog, o pilulă contra îmbătrînirii!“ ; „Trebuie să o asociez cu vitamina E?“ ; „Cit timp îmi va asigura viociunea tinerească?“ Acestea s-ar părea întrebări de domeniul fanteziei sau al unor speranțe naive. În realitate, se estimează că prevenirea — pe un interval de timp — a procesului de îmbătrînire poate fi realizat către sfârșitul acestei decade...

Cercetări în vederea prelungirii vieții prin încetinirea procesului de îmbătrînire, sînt efectuate astăzi pe scară din ce în ce mai mare în toată lumea. Revista „Industrial Research“ (S.U.A.) în numărul său din februarie 1972, la pag. 79 sintetizează într-o anchetă — care a avut ulterior un larg ecou internațional — interesul deosebit și sprijinul ce trebuie acordat cercetărilor mecanismelor biologice ale îmbătrînirii. Dacă preocuparea privind procesul îmbătrînirii este veche și a fost abordată sub diferite aspecte, în schimb teoriile acestui proces și implicat perspectivele practice deschise de cercetări recente ale chimiei, biologiei moleculare și medicinei, au evoluat în funcție de progresul științei.

Extinderea cu 10—15 ani a vieții umane active prin încetinirea mecanismelor biologice fundamentale ale îmbătrînirii se postulează că va fi realizată în viitorii 20 de ani. Sfârșitul acestei decade se estimează că începutul lansării pe piață a unui medicament contra îmbătrînirii. Aceste convingeri au fost formulate atât la conferința care s-a desfășurat sub egida Casei Albe în noiembrie 1971 privind îmbătrînirea, cât și la reputatele conferințe: Gordon (S.U.A., iunie 1971), Institutul Duttweiler. (Zürich, august 1971) și Moscova, august 1972.

Cîteva fapte trebuie scoase în evidență de la început: în primul rînd, complexitatea subiectului; apoi existența mai multor teorii care încearcă să explice fenomenul de îmbătrînire la mamifere. Deși nici una din teoriile elaborate de-a lungul anilor nu este pe deplin fundamentată, totuși există observații experimentale care le susțin. Se poate răspunde greu, de exemplu, adepților teoriei că îmbătrînirea este guvernată de fondul genetic moștenit sau de ceea ce uneori este numit de alții „orarul genetic al vieții“ sau „ceasul genetic“. Ereditatea ajută la explicarea de ce muștele din fructe au o durată a vieții de maximum 40 de zile, cîinii 30 de ani, broaștele țestoase gigante 200 de ani etc. Unele

ființe umane în unele părți ale globului trăiesc 165 de ani sau mai mult. Oamenii de știință cred că durata maximă de viață a unei ființe omeneste este de 120 ani. Se crede că există „gene ale îmbătrînirii“ care controlează viteza de îmbătrînire și, deci, timpul maxim de viață. Deși pînă astăzi nu au fost identificate astfel de gene, mulți oameni de știință cred că există. Nimeni nu poate preciza astăzi care din teoriile existente sau din cele cîteva tehnici — promițătoare — de prelungire a vieții vor câștiga competiția. Există un acord unanim că, tehnicile care sînt astăzi în frunte pentru câștigarea competiției sînt: 1) dieta și 2) radicalii liberi.

Dieta. Experiențe pe animale au arătat că în cazurile în care, imediat după naștere, calorile administrate au fost reduse la circa 60% din nevoile normale, s-a înregistrat o prelungire de 40% a vieții viguroase. Deja se discută despre alimentele care încetinesc procesul de îmbătrînire („ageslowing food“). Micșorarea numărului de calorii preluate de organism se poate realiza fie prin ingerarea de alimente care conțin un mare procent de substanțe inerte, care umplu doar stomacul, fie apelînd la produși ce reduc apetitul.

Radicalii liberi. Eforturile au fost intensificate în ultimii ani pentru a înțelege mecanismul îmbătrînirii la nivel molecular și ca o parte a acestui program, o atenție deosebită a fost acordată teoriei radicalice a îmbătrînirii și rolului inhibitorilor radicalici ca vitamina E în celula vie. Radicalii liberi sînt specii chimice foarte active produse în mod natural de multe sisteme vii. Conceptul care stă la baza acestei teorii este următorul: oxigenul este atât de reactiv încît poate ataca spontan majoritatea substanțelor organice acționînd lent în procesele de autooxidare în lanț. Oxigenul este folosit de organismele vii în combustia alimentelor, dar această proprietate îl face uneori să devină dăunător organismului. În mod ideal o celulă ar trebui să folosească oxigenul numai în reacțiile enzimactice sub controlul vi-

guros al aparatului celular sintetic și metabolic. În realitate, însă, este de așteptat ca derivații oxigenați ca peroxizii să producă reacții de autooxidare în lanț, necontrolate. Autooxidanții naturali îndeplinesc funcția de protecție a țesutului prin capturarea radicalilor pe măsură ce aceștia iau naștere și prin convertirea lor în specii mai puțin toxice. Se pare că un flux constant de radicali există în permanență în celulă și reacții radicalice au loc cu componentele celulare. Îmbătrînirea poate deci implica fie o viteză sporită a producerii distrugerilor odată cu înaintarea în vîrstă, fie o descreștere a eficienței de reparare, fie ambele procese desfășurate în paralel.

Pornind de la ideea că îmbătrînirea implică atacul organismului de către radicalii liberi, s-a anticipat că o creștere în organism a concentrației compușilor capabili să reacționeze rapid cu radicalii liberi ar putea micșora viteza de atac asupra constituenților, ca A.D.N. și astfel s-ar ajunge la o descreștere a vitezei îmbătrînirii, ceea ce ar însemna prelungirea efectivă a vieții.

Peroxidul de hidrogen este produs în metabolismul majorității celulelor și hidroperoxizii, ROOH, rezultă din oxidarea acizilor grași nesaturai prezenți în lipide. Reacții de oxidare pot conduce la deteriorarea atât a lipidelor, cât și a colagenului, elastinei și a altor substanțe care constituie corpul omenesc provocînd probabil unele din fenomenele de îmbătrînire. Rezultă că legat de celulă în curs de îmbătrînire, descompunerea compușilor de tip peroxidic în radicali este foarte importantă. Inhibitori ai reacțiilor de oxidare din celulă, antioxidanții pot conduce la creșterea duratei de viață. Aceștia pot „lega“ radicalii liberi, inactivîndu-i. Printre antioxidanții cunoscuți se află vitamina E, 2 — mercaptoetilamina etc. Nu de mult, biochimistul american dr. D. Harman a comunicat un rezultat — devenit azi clasic — că 0,5% dintr-un oxidant (HTB) adăugat în dieta cobailor folosiți în experiență a crescut viața

lor medie cu 30—40%. Unii dintre antioxidanții propuși pentru a crește longevitatea, sînt deja aprobați, pentru a fi adăugați în alimentele unor animale din S.U.A. în concentrații stabilite riguros (0,01%). Sînt în „breakfast“-ul de cereale uscate la nivele nu mai mari de 0,03%.

Se preconizează găsirea de antioxidanți care să poată fi folosiți eficient la întîrzierea îmbătrînirii omului.

Distrugerile oxidative nu trebuie considerate ca survenind numai în organismele îmbătrînite, ci mai degrabă ca un fenomen constant care se petrece mai rapid sau cu o posibilitate mai mică de reparare odată cu înaintarea în vîrstă. S-a amintit de antioxidanți care extind viața la animale. Dar aceasta nu dovedește că proprietatea antioxidantă a acestor compuși este răspunzătoare de acțiunea de prelungire a vieții. Mai sînt și alte alternative și anume: toți acești antioxidanți induc tensiune chimică în organism și este știut că anumite feluri de tensiune lungesc viața; o altă posibilitate este că acești antioxidanți prelungesc viața datorită proprietății lor de a favoriza formarea enzimelor microzomale și o ultimă posibilitate este că acești compuși micșorează apetitul sau absorbția alimentelor și este știut faptul că restricția de calorii prelungeste viața.

Rezultă clar că este nevoie de mai multe cercetări pentru a clarifica mecanismul îmbătrînirii și patologia radicalilor liberi.

S-a ajuns în pragul posibilității de a arunca o privire într-un domeniu nou: chimia proceselor de îmbătrînire. Trebuie recunoscut că procesul este deosebit de complex, controversat și speculativ. În mod cinstit, astăzi, nimeni nu poate recomanda pe baza unei evidente experimentale reproductibile, la scară moleculară, un tratament de întîrziere a procesului de îmbătrînire. Dar, ofensiva organizată pentru a se cîștiga o înțelegere mai aprofundată a mecanismelor biologice ale îmbătrînirii, a început.

PETRE T. FRANGOPOI

În sprijinul predării științelor sociale

Ministerul Educației și Învățămîntului — Direcția generală a predării științelor sociale, a luat măsuri în vederea asigurării școlilor și liceelor cu manuale, diapozitive, planșe, diagrame, grafice, filme de scurt metraj și alte materiale didactice:

1. Tematică orientativă ale programelor de științe sociale. Principalele tematici au fost publicate în revista „Tribuna școlii“ din 27 mai 1972, odată cu scoaterea la concurs a 13 manuale de științe sociale. Tematicile au fost îmbunătățite în lumina do-

cumentelor Conferinței Naționale a partidului și a sugestiilor făcute de profesori în cadrul consfătuirilor.

2. Manuale noi: „Educație cetățenească“ clasa a VI-a; „Educație cetățenească. Constituția R.S. România“ clasa a VII-a; „Cunoștințe economice. Probleme actuale ale politicii economice a P.C.R.“ clasa a IX-a; „Economie politică“ (partea I) și II de liceu; „Socialism științific“ anul II de liceu. Noi ediții îmbunătățite: „Cunoștințe social-politice clasa a X“; „Economie politică“ pentru anul III de liceu; „Filozofie și socialism științific“ anul IV. **Manuale reeditate:** „Istoria României“ clasa a VIII-a; „Istoria României“ anul IV.

3. Broșuri pe teme de științe sociale în ajutorul elevilor: „Situția clasei muncitoare din țările capitaliste“; „Prognostice și planificarea dezvoltării economico-sociale a României“; „Imperativele progresului și religia“. Alte 12 broșuri vor fi trimise în școli în perioada următoare. Broșurile se difuzează gratuit.

4. Diapozitive: „Dezvoltarea economico-socială a R.S.R. 1971-1975“; „Modul

de producție capitalist“; „Modul de producție socialist“; „Istoria filozofiei“; „Materialism dialectic și materialism istoric“; „Socialism științific“. Difuzarea lor se face potrivit comenzilor inspectoratelor școlare județene.

5. Filme de scurt metraj: „Insurecția națională“, „Participarea României la războiul antihitlerist“. A fost pregătit, în

vederea multiplicării, filmul „Soluția optimă“ (discuție de caz) pentru economia politică.

6. Planșe, scheme, grafice: 14 de economie politică și 16 de filozofie și socialism științific. Se învrează pe baza comenzilor inspectoratelor școlare.

Este de datoria inspectoratelor școlare să a conducătorilor de școli, a în-cărui profesor să folosească în mod judicios aceste materiale și să contribuie prin forțe proprii la în-zestrarea și buna funcționare a cabinetelor de științe sociale.

PROFESORUL

și

știința

conducerii

- O strategie didactică pe baze rigurose științifice
- „Resursele vii ale procesului de învățămînt trebuie bine cunoscute
- Autonomia elevului și locul profesorului în clasă

În școala contemporană locul profesorului s-a schimbat în procesul de învățămînt. El nu mai este principala și singura sursă de informație a elevilor, ci devine îndrumător și organizator al activității de cunoaștere a elevilor, dirijor al însușirii tehnicilor muncii intelectuale și a metodelor de investigație, precum și creator al formelor de organizare a procesului de învățămînt. Creativitatea în munca profesorului implică o pregătire științifică și în domeniul metodologiei procesului instructiv-educativ al specialității predate. Profesorul fiind factorul conducător, dirijorul procesului de învățămînt, activitatea sa, deci construirea unor strategii didactice și alegerea unei metodologii didactice, specifice unor situații concrete trebuie fundamentată pe o bază științifică. Activitatea de dirijare a procesului de învățămînt poate face parte din fenomenele care fac obiectul conducerii, deci o putem considera un sistem, ca orice „întreprindere, instituție, proiect sau acțiune umană“ (M. Malița — *Arta sau știința conducerii*, Forum, nr. 2, 1971, p. 9) sistem, a cărui funcționare trebuie să se bazeze pe știința conducerii.

Întreg procesul bilateral de însușire de către elevi a cunoștințelor, priceperilor, deprinderilor, a calităților intelectuale, morale, afective și voliționale, pe de o parte, iar pe de altă parte, de transmitere și modelare, de către profesor a acestora, constituie un sistem. Și, ca orice sistem, și procesul de învățămînt poate funcționa în conformitate cu conceptele generale ale științei conducerii.

În dirijarea complexului proces instructiv-educativ de predare și învățare a unei discipline, profesorul trebuie să aibă în vedere, în primul rînd, obiectivele studierii disciplinei respective, scopul ce se urmărește prin învățarea de către elevi a acestui obiect și, deci, sarcinile ce revin profesorului în dirijarea procesului de învățare. Dar profesorul trebuie să aibă în vedere nu numai obiectivele generale ale studierii disciplinei, ci și scopul și sarcinile studierii fiecărui capitol al disciplinei, al fiecărui sistem de lecții.

La fixarea scopului se va ține sea-

ma nu numai de posibilitățile formative ale disciplinei, capitolului și lecției, ci și de specificul clasei unde se desfășoară lecția și chiar de particularitățile și nivelul de dezvoltare intelectuală a fiecărui elev.

Prin urmare, ca și în știința conducerii, în genere, și în dirijarea procesului de învățămînt trebuie să se țină seama de un alt concept general și anume de resurse. În procesul de învățămînt pot fi considerate resurse: „elevii“ (deci, cu cine lucrăm) și „metodele“, „procedeele“, „tehnicile“ (deci, cu ce lucrăm).

De aceea, cunoașterea specialității este insuficientă în pregătirea unui profesor spre a conduce cu optime rezultate procesul de învățămînt. Specialitatea reprezintă numai o latură a pregătirii sale. Ea trebuie analizată și din punct de vedere al valențelor sale formativ-didactice. E necesar ca profesorul să știe prin ce metode și procedee logice se formează mai rapid noțiunile, prin ce tehnici didactice se asigură participarea activă și conștientă a elevilor la complexul proces al învățării, precum și care sînt mijloacele cele mai eficiente pentru formarea priceperilor și deprinderilor prin studierea disciplinei respective. Fără cunoașterea resurselor, nici obiectivele nu se vor putea realiza în toată plenitudinea lor.

În această activitate de predare a unei discipline se desfășoară un întreg proces de transformare, de modelare a elevilor și, în strînsă dependență de acest proces, are loc optimizarea muncii desfășurate.

După grupa de concepte care au arătat cum trebuie organizat sistemul urmează cele care arată felul cum funcționează un sistem și care ne indică: **autonomia în funcționare, adaptabilitatea, organizarea, planul de incluziune.**

„Autonomia“ este primul concept de funcționare a unui sistem, dedusă din proprietatea structurilor și a substructurilor biologice sau sociale. Aceasta îl obligă pe profesor să cunoască și să țină seama de caracteristicile personalității fiecăruia în parte.

Autonomia este în strînsă concordanță cu respectarea celei de a doua particularități a sistemului — adap-

tabilitatea. Adaptabilitatea se poate realiza în condiții optime prin sistemul instruirii programate, care impune respectarea principiilor specifice ritmului propriu individual al elevului.

Un alt concept al bunei funcționări al oricărui sistem, deci și al procesului de învățămînt, este organizarea. Ea impune utilizarea unor forme de organizare maleabile, suplimentare, adecvate obiectivelor urmărite și corespunzătoare elevilor cu care lucrăm, dar în același timp deschise inovațiilor necesare.

Al patrulea element al funcționării unui sistem este planul, care asigură organizarea sistematică, temeinică, studiată și abilitată în funcție de obiective, resurse, procese de activitate. Activitatea profesorului — conducător al procesului de învățămînt în o disciplină — este organizată printr-un sistem de planificare: planul calendaristic, anual și trimestrial, care se compune din gruparea planurilor sistemelor de lecții, de tipuri și structuri diferite ale diverselor capitole ale disciplinei, în conformitate cu programa.

În sfîrșit, incluziunea înseamnă integrarea într-o structură mai largă. Ea poate fi aplicată în procesul de învățămînt, deoarece învățarea unei discipline, cu complexitatea de influențe formativ-educative, se integrează în sistemul de învățămînt

interdisciplinar, precum și în structura largă a învățămîntului, în vederea pregătirii integrării generațiilor tinere în societatea viitorului.

„Cea de a treia grupă de concepte este legată de conducerea sistemului: informația, modelul, verificarea deciziei și controlul“ (M. Malița — *Arta sau știința conducerii*, p. 12).

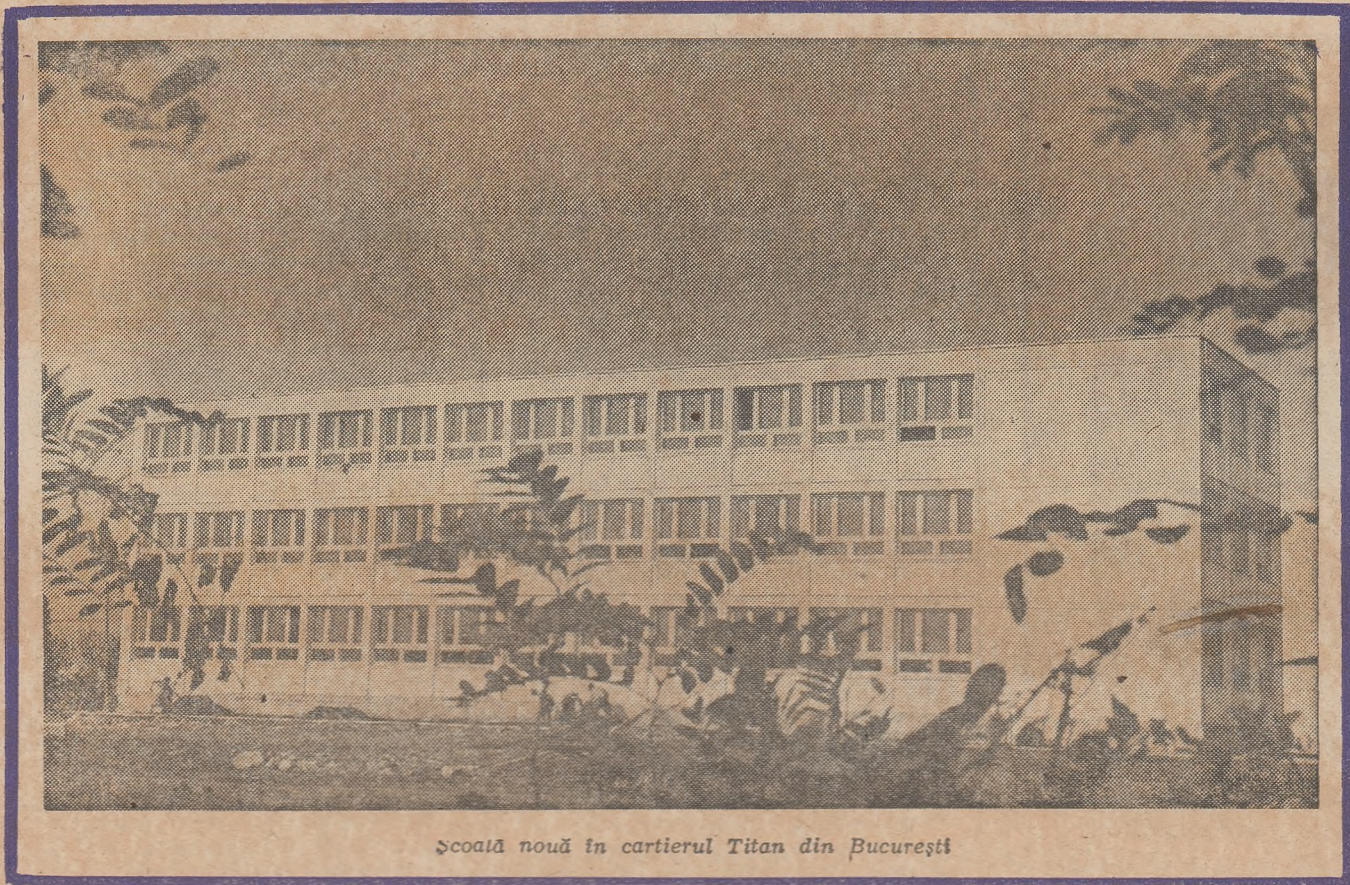
Profesorul trebuie să aibă permanente informații asupra nivelului de cunoștințe, priceperi, deprinderi, capacități însușite, precum și a curenților din formarea fiecărui elev. De asemenea, el își poate construi un model, după care urmează să se desfășoare educarea multilaterală a fiecărui elev încredințat pentru a fi capabil să se integreze în societate, corespunzător capacităților sale. În funcție de specificul conținutului temei și de situația reală din clasă, el își elaborează lecțiile cu structuri diferite, maleabile, active și interesante, verificându-și în timpul predării metodele, procedeele.

Exercitînd permanent controlul asupra rezultatelor obținute de elevi în ceea ce privește cunoștințele asimilate, priceperile și deprinderile formate, calitățile intelectuale, morale, afective și voliționale dezvoltate, profesorul exercită un control permanent și asupra muncii sale de conducător și dirijor al procesului de învățămînt.

GEORGETA MUNTEANU

La practică

Școală nouă în cartierul Titan din București

Ce este mai scump pe lume decât lumina ochilor? Nimic! Pentru că ea nu poate fi cumpărată nici cu tot aurul de pe pământ, pentru că fără lumina ochilor lumea apare sărăcită de frumusețe și sensuri.

Și totuși fosta — pină nu de mult — învățătoare Ioana Scarlat de la Școala generală din Negrași—Argeș a făcut ca un om să fie lipsit de vedere pe tot restul vieții, pentru derizoria sumă de... 500 lei! Da, ați citit bine: cinci sute de lei.

Lucrurile s-au petrecut în satul Slobozia, aparținător comunei Popoști—Argeș. Iată-le, în forma lor brută. Mergând cu treburi pe la școala din acel sat, unde ex-învățătoarea suplinise anul trecut, și trăgând peste noapte la fosta ei gazdă, pe nume Dumitra Ițca (o femeie bătrână și singură), Ioanei Scarlat i s-a cerut, dimineața, la plecare, să restituie o datorie mai veche a ei, de 500 lei — reprezentând o parte din chirie și costul unor alimente — datorie pe care o făcuse... uitată.

Cum a reacționat „învățătoarea”, omul care în orice împrejurare ar trebui să fie exemplu elocvent de conduită? Nici mai mult nici mai puțin decât... sărind la bătaie și încercând să-și achite datoria cu vîrf

Lumina ochilor pentru... 500 de lei!

și îndesat: pumni cu nemiluita, zmulgerea părului și măturarea curții cu trupul bătrinei!

Certificatul medico-legal al victimei, declarațiile comisiei de anchetă

Foileton

și ale martorilor oculari vorbesc de-un sadism ieșit din comun.

Dezlănțuită, sub privirile impasibile la început ale sătenilor adunați la poartă ca la circ (o, aceea mentalitate condamnată conform căreia: „nu e în curtea mea, nu mă bag, nu mă privește!” — dar a-

ceasta e altă poveste), „învățătoarea” a fost oprită, cu greu, să nu săvîrșească o omucidere. 154 de zile a zăcut în spital Dumitra Ițca, timp în care toate eforturile medicilor de a-i reda vederea pierdută în urma maltratării de către Ioana Scarlat au fost zadarnice: ea va rămâne definitiv oarbă.

Față de un asemenea act de neomenie și de cruzime, la propunerea Inspectoratului școlar al județului Argeș, Ministerul Educației și Învățămîntului a luat o hotărîre categorică: îndepărtarea din învățămînt a Ioanei Scarlat. Organele judiciare, evident, își vor spune și ele cuvîntul. Și cînd te gîndești că I. S. nu e prima oară cînd calcă în străchini: în anul școlar trecut ea a mai primit un nevinovat „avertisment” de la școala din satul Slobozia pentru luarea de bani cu împrumut (restituindu-i apoi la calendele grecești) și de plocoane de la părinții elevilor. Iar copiii acelor părinți care nu-și achitau peșcheșul către învățătoare erau persecutați sub diverse forme. Oare nu se impunea, încă de atunci, îndepărtarea ei din rîndul cadrelor didactice?

D. RACHICI

RĂSPUNDEM CITITORILOR

Florea Gh. Stănescu, învățător, comuna Săpata, județul Argeș. Personalul didactic poate fi sancționat, în funcție de gravitatea abaterii, pentru încălcarea îndatoririlor ce-i revin. Pentru exercitarea acțiunii disciplinare se face o cercetare de către conducerea școlii, întocmindu-se un dosar cu actele de cercetare și înscririle doveditoare, precum și, în mod obligatoriu, declarația scrisă a persoanei căreia i se impută abaterea cu arătarea probelor pe care le invocă în apărarea sa. Cercetările și declarațiile, sînt necesare, în toate cazurile, indiferent de sancțiunea aplicată (mustrare, avertisment, retragerea pe 1-3 luni a ultimei gradată și diminuarea salariului cu o clasă de salariare, mutarea disciplinară). Numai în cazul cînd se aplică sancțiunea îndepărtarea din învățămînt, cercetarea se face de o comisie numită de inspectoratul școlar sau ministerul tutelare, care întocmește un raport motivat către organul care dispune cercetarea.

Vasile Ioviță, profesor, Școala generală Pocrinia, județul Gorj. Criteriul după care se stabilesc diversele drep-

turi și obligații ale personalului didactic nu este același în toate situațiile. El variază după dispoziția legală care reglementează situația respectivă. De exemplu: indemnizația pentru concediul de odihnă se calculează pe baza salariului mediu (răspunsul dat lui N. Stănescu în nr. 31 al revistei); baza de calcul pentru asigurările sociale este salariul tarifar de încadrare (a se vedea nr. 39 al revistei — răspunsul nr. 1) pentru plata cu ora se utilizează numai salariul tarifar (nr. 41 — răspunsul St. Vieru); la alocația de stat pentru copii se are în vedere venitul realizat din salariul tarifar de încadrare și din plata cu ora (nr. 37, și 38, răspunsurile 2); pentru înscrierea la pensie salariul tarifar de încadrare (nr. 39); iar în cazul reținerilor acestea se fac din salariul tarifar indicat de Tribunalul suprem (nr. 40 — răspunsul 1).

Maria Covalov — învățătoare, Școala generală Petriceana, județul Prahova. Personalul didactic care nu și-a efectuat concediul de odihnă în perioada 1 iulie—31 august, datorită faptului că a avut concediu de maternitate (sau de boală), poate să efectueze concediul de odihnă restant (sau chiar integral) după terminarea concediului medical. Aceasta chiar în situația că, procedînd în acest fel, concediul de odihnă va fi efectuat în cursul anului școlar în perioade cu activitate de predare la clasă. În perioada respectivă personalul didactic va fi înlocuit cu suplinitori retribuiți prin plata cu ora, întrucît în timpul concediului medical nu a fost salariat din bugetul școlii, ci a primit aju-

toare materiale de la asigurările sociale de stat.

Planificarea concediului de odihnă, în condițiile de mai sus se face de către conducerea școlii cu acordul organului medical din unitate. Pentru personalul didactic de conducere, aprobarea se dă de inspectoratul școlar sau de ministerul tutelare.

Ovidiu Frațian — învățător, Școala generală Brădina de Sus, județul Suceava. Lămuriri în legătură cu indemnizația pentru condiții grele s-au publicat în numărul 48 al revistei (răspunsul I. Costea). Intrucît nu putem reveni de fiecare dată cînd ni se cer lămuriri asupra unor probleme deja tratate la această rubrică, sfătuim pe cititorii noștri să-și păstreze colecția de numere ale revistei, studiindu-le în caz de necesitate. În această rubrică vom răspunde numai pentru problemele noi care se vor ridica.

Szabo Iosif, profesor, Școala generală nr. 1 Telcișor, comuna Telciu, jud. Bistrița-Năsăud. Cuantumul ajutoarelor materiale în cadrul asigurărilor sociale de stat, prevăzute de H.C.M. nr. 880/1965, a fost modificat prin H.C.M. nr. 1356/1968. De aceea, cadrele didactice primesc aceste ajutoare în cuantum de 85 la sută din salariul tarifar — de la 1 ianuarie 1969 — dacă au peste 8 ani vechime neîntreruptă în muncă sau dacă sînt în incapacitate temporară de muncă sau alte accidente asimilate, indiferent de natura contractului de muncă și de vechimea neîntreruptă în muncă, așa cum rezultă din scrisoarea dv. că aveți dreptul.

TH. LEONESCU

Elev permanent

„Stimate tovarășe profesor...”

Ultima lună a fost foarte bogată în scrisori. Vă mărturisesc sincer că m-a bucurat mult această... recoltă scrisă.

Citorva din corespondenți (Titus Ormanu — Brașov, Melania Ionescu — București, Cristu Alexandru Stancju — Cluj) le-am răspuns personal.

Stimate tovarășe profesor Marinescu din Bughea de Jos, Argeș. Cred că fiecare om de pe pământul acesta este încîntat atunci cînd un semen al său îl laudă. Aș fi un ipocrit dacă aș susține că sînt o excepție. Vă mulțumesc din inimă pentru cuvintele frumoase adresate rubricii „Elev permanent”. M-ar fi bucurat însă și mai mult să deslușesc în rîndurile dumneavoastră și opiniile unui om care — din felul în care scrie — se vedește că știe foarte mult despre viața școlii și a slujitorilor ei credincioși. Aștept cu multă nerăbdare o altă scrisoare de la dumneavoastră.

Stimată tovarășă profesoară Elena Negulescu (comuna Ciuruleasa, județul Alba). Cred că aveți dreptate în tot ceea ce scrieți cu privire la diriginți și dirigenție. Îmi voi permite să prezint cititorilor revistei câteva extrase din misiva dumneavoastră.

„Diriginții, după cum constatăm după o experiență de patru ani, se aleg la întîmplare. Consider că în unele școli, în această privință, predomină încă hazardul. Elevii, și cei mai mici, și cei mai mari, ar dori ca profesorul să fie în pauză între ei, să stea de vorbă despre o mie și una de lucruri și, dacă profesorul e mai tînăr, chiar să joace cu ei volei, să-i întrebe ce filme au văzut”.

Stau și mă întreb dacă lucrul acesta nu ar fi posibil. E drept, nici o obligație contractuală nu prevede acest paragraf. Faptul că amintirea lăsată de profesori face parte din bagajul preșos pe care îl luăm cu noi și îl ducem toată viața constituie cea mai mare răsplătă posibilă (cu toate că nici un stat de salarii nu o prevede).

Stimate tovarășe profesor Constantin Iliescu (București). Voi pune seama de propunerea făcută și într-unul din numerele viitoare voi încerca să realizez un instantaneu despre modul în care se face practica pedagogică. Mi se pare însă că nu aveți dreptate supărîndu-vă pe acei care îi popularizează pe copiii care prezintă exponate interesante la marile expoziții republicane. Ați dori cumva să le fie acoperite numele sub vălul tăcerii? De ce? Eu aș zice că acești copii, elevii dumneavoastră, ai celor două sute de mii de învățători și profesori, sînt prin roadele muncii lor, elementele talentate care trebuie încurajate și date drept exemplu colegilor lor. Orice fabrică, orice institut de cercetări se mîndrește cu frunzașii pe care îi are în cele mai diferite domenii. Aveți dreptate cînd susțineți că acestor elevi nu trebuie să li se creeze condiții speciale. Dar de aici și pînă la a le denigra meritele, e mare diferență. Și apoi să nu uităm că orînduirea noastră încurajează dorința de muncă, talentul, dăruirea. Elevii de azi sînt generația matură a anului 2000. Numai cînd scrii aceste cuvinte și te prinde emoția. Nu toate generațiile existente azi au avut fericirea de a fi încurajate, de a avea larg deschise niște porți cum sînt, de fapt, invizibile, dar care se ridică în drumul spre viitorul fiecăruia.

„Considerăm că din punct de vedere al eticii socialiste și profesionale...” Aceste rînduri de început de scrisoare presupuneau mai multe semnături. Ei bine, scrisoarea pusă la poștă la București era... anonimă. Și chiar dacă unele chestiuni dezbătute ar fi fost adevărate (este vorba despre modul în care unele cadre didactice își dau examenul de grad), repugnă faptul că autorul scrisorii nu are elementara bună-cuviință să se semneze. (Oare aceasta nu face parte din etica socialistă și profesională invocată de autor?). Este foarte ușor să scrii o anonimă ca să scapi de răspundere.

ALEXANDRU STARK

TV

„...Domnul Shakespeare vrea să ne omoare!”

Cu greu, într-o serie servită în două simbețe, banditul Reston a fost doborât de Mannix, surizătorul și irezistibilul serialist, actualul june de vis al adolescentelor noastre. După „fioroasele” aventuri ale domnului Mannix, abia și-au tras bine răsuflarea telespectatorii, și, deodată, ecranul a fost invadat... DE DRAGOSTE. Ca două păsărele pe o crăcă, Margareta Pîslaru și Iurie Dărie au erupt într-o melodie cu un „te iubesc” rostit pînă la exasperare pe toate tonurile posibile; de aici încolo au început să mișune diferitele „iubiri” — iubiri în muzică ușoară și iubiri în scheciuri. Atacul direct l-a declanșat Marina Voica, invocînd cuplurile iubitorilor celebri: „Desdemona și Othello sau Romeo și Julieta, chiar și Felix și Otilia” (!)... pe muzica nu știm cui și pe versurile tot ale nu știm cui, că la aceste compartimente întotdeauna se păstrează un mister adînc. Avem voie să știm, eventual, cine cîntă, dar ce cîntă e secret, nu se anunță niciodată. Deci, să nu mai întrebăm și să lăsăm secretul... să domnească în pace!

— Și pentru că „de dragoste” nu se poate vorbi fără a invoca pe Shakespeare și pentru că realizatorii sînt culți, repede a apărut „viu și natural” istoricul cuplu: Romeo și Julieta. Doi tineri plîpînzi, cu o dicție abundentă în „t” și „s” șuerate, care și-au început marea scenă a balconului. Dar nu ca în piesa mult stimată, ci ca la varietăți. Și nu parodie — doamne ferește de așa ceva! — pentru că nu se poate! EL sincer o iubește pe EA și amîndoi, cuprinși de groază, exclamă deodată: „Domnul Shakespeare vrea să ne omoare!” Planul se schimbă rapid și apare chiar Alfred Demetriu în

MARIUS BUNESCU

Șantier

carne și oase (de epocă) adică Shakespeare, alături de prietenul său Costel Constantin cu mustăți (Nicola) și induioșați aud replica „filozofică” rostită de străvechii îndrăgostiți: „Ideea iubirii veșnice, aceasta este cauza pentru care Shakespeare și-a omorît personajele; deci să fugim. Dar dacă domnul Shakespeare o să se supere pe noi?” Suspense. Și repede în secolul XX la replica: „Ți-am spus ieri că mi-a căzut un nasture de la haină”. Scandal, astenie, Shakespeare umblind dezorientat printre blocuri cu 8 și mai multe etaje, apoi Will la etajul 4 și concluzia: „Nu, nu pot renunța la final!”.

De ce nu l-or fi lăsat realizatorii pe Shakespeare pe seama lui Jan Kott, Peter Brook, Penciulescu (dacă vreți?), sau să-l fi lăsat pe listele repertoriului teatral, lăsat la vatra lui! Ce rău personal o fi făcut bătrînul Will textierilor noștri de muzică ușoară și „umoristilor” de profesie ai televiziunii, nu se știe. Nu merita însă soarta vizionată! În tot cazul, chiar dacă Shakespeare nu s-a supărat pe nimeni, bine ar fi fost să cunoaștem și noi individual, nu în bloc (cum s-a anunțat în final), numele autorului scenetei în cauză, pentru că l-am fi rugat să se lase de astfel de ciubucuri „intelectuale” care nu fac cinste unei instituții de cultură ca televiziunea!

În rest „iubirea” a pendulat între diferite extreme și a ajuns inevitabil la „iubirea internațională” atît de la modă, comentată cu irezistibil haz de Octavian Cotescu pe textul tot al nu știm cui (bănuim că era de Teodor Mazilu) care, de astă dată, avea miez și umor. Finalul, bineînțeles, că a fost tot cu cele două „păsărele”, Margareta Pîslaru și Iurie Dărie, tot cu același exasperant „te iubesc”!

Finalul finalurilor — regia Tiți Acs. N-are nici o vină! Vina o au cei ce aprobă textele. Poate că le fac chiar ei. Cine știe?

Nici Shakespeare, dar nici telespectatorii nu meritau o astfel de soartă într-o simbătă seară, fie ea chiar simbăta noastră distractivă!

ILEANA COLOMIȚ

TVS integrată

Pentru a veni în ajutorul profesorilor la alcătuirea planificării calendaristice în concordanță cu emisiunile de TVS integrate la biologie (anul III) și geografie (anul VI) de la liceele de cultură generală prezentăm, orientativ, un model care poate fi adaptat în funcție de condițiile locale.

BIOLOGIE (AN III)

- 17.IX—21.IX.1972: Ambele lecții: activități practice.
- 22.IX—28.IX.1972: Idem.
- 29.IX—5.X.1972: a) Introducere în studiul anatomiei și fiziologiei omului. b) Celula (cu TVS).
- 6.X—12.X.1972: a) Țesuturile (I) b) Țesuturile (II).
- 13.X—19.X.1972: a) Morfologia sistemului osos. b) Fiziologia sistemului osos. Sistemul articular.
- 20.X—26.X.1972: a) Morfologia sistemului muscular b) Fiziologia sistemului muscular (I).
- 27.X—2.XI.1972: a) Fiziologia sistemului muscular (II). b) Biomecanica sistemului locomotor (cu TVS).
- 3.XI—9.XI.1972: a) La dispoziția profesorului. b) Sistemul nervos. Organizare. Dezvoltare. Principii de funcționare (cu TVS).
- 10.XI—16.XI.1972: a) Măduva spinării. Nervii spinali (morfologie). b) Măduva spinării. Nervii spinali (fiziologie).
- 17.XI—23.XI.1972: a) Encefalul: meningele, trunchiul cerebral. (Morfologie). b) Encefalul: trunchiul cerebral, nervii cerebrali. (Fiziologie).
- 24.XI—30.XI.1972: a) Cerebelul. Diencefalul (morfologie și fiziologie). b) Aplicații privind funcționarea sistemului nervos (cu TVS).
- 1.XII—7.XII.1972: a) Telencefalul. Localizări cerebrale (morfologie) b) Telencefalul (fiziologie).
- 8.XII—14.XII.1972: a) Activitatea nervoasă superioară. b) Activitatea nervoasă superioară (sinteză cu TVS).
- 15.XII—21.XII.1972: a) Sistemul nervos vegetativ. b) La dispoziția profesorului.

GEOGRAFIE (AN IV)

- 15.IX—21.IX.1972: a) Așezarea geografică a R.S. România (I). b) Idem (II).
- 22.IX—28.IX.1972: a) Formarea și evoluția pămîntului țării noastre. b) Caracterele generale ale reliefului patriei.
- 29.IX—5.X.1972: a) Carpații Orientali: grupa nordică. b) Carpații Orientali: grupa centrală.
- 6.X—12.X.1972: a) Carpații Orientali: grupa sudică. b) Carpații Meridionali: grupa I (cu TVS).
- 13.X—19.X.1972: a) Carpații Meridionali: grupa a II-a. b) Munții Apuseni (cu TVS).
- 20.X—26.X.1972: a) Carpații Occidentali. Munții Banat — Poiana Ruscăi. b) Munții Carpați, sinteză (cu TVS).
- 27.X—2.XI.1972: a) Subcarpații. Caractere generale. b) Subcarpații. Subdiviziuni.
- 3.XI—9.XI.1972: a) Dealuri și podișuri. Podișul Transilvaniei și Podișul Someșan. b) Dealurile de vest. Podișul Mehedinți și Podișul Getic.
- 10.XI—16.XI.1972: a) Podișul Moldovei. b) Luncile și Delta Dunării (cu TVS).
- 17.XI—23.XI.1972: a) Cimpiele. b) Munții și Podul Dobrogei.
- 24.XI—30.XI.1972: Recapitulare. b) Lucrare scrisă.
- 1.XII—7.XII.1972: a) Clima Factorii climatice. *) b) Hidrografie. Caractere generale. Dunărea (cu TVS).
- 8.XII—14.XII.1972: a) Apele din grupa vestică și sud-vestică. b) Hidrografie. Grupa sudică și estică.
- 15.XII—21.XII.1972: a) Marea Neagră. b) Lacurile din R.S. România (cu TVS).

*) Tipurile de climă vor fi predate în cadrul lecției Vegetația și solurile R.S.R. (trimestrul II).

CATALIN GIDEI GENETTI

Portret

Dr. ANDRÉ BERGE
directorul Centrului de psihopedagogie „Claude Bernard”
al Academiei din Paris

Primul centru de psihopedagogie înființat în Franța a fost Centrul „Claude Bernard”, creat în anul 1946, imediat după ce pacea a redat inovatorilor libertatea de mișcare. Ministerul Educației Naționale și Ministerul Sănătății Publice, cooperând cu acest prilej, au oferit noului organism posibilitatea de a-l „interpreta” pe copil în totalitatea sa, fără a mai deosebi în el, ca până atunci, fie exclusiv un aspect medical, fie un aspect familial, un alt aspect — școlar, un altul — intelectual și un altul — psihologic, adică afectiv.

Scopul Centrului de psihopedagogie nu este să stabilească bilanțuri, decât în măsura în care un bilanț, socotit întotdeauna ca fiind provizoriu și reversibil, poate orienta intervenția aceluia care și propun să îmbunătățească ceva. Așadar, nu-i vorba, în fond, de cunoaștere pentru cunoaștere, ci de cunoaștere pentru a ajuta elevii și elevii aflați în dificultate pe multiple planuri. Centrul nu trebuia să „dubleze” în nici un fel activitatea din cadrul dispensarelor psihiatrice; țelul său fiind ca, prin acțiunile întreprinse, să poată fi comparat cu un serviciu de „depanare a tineretului” în domeniile psihologice și pedagogice, cele mai multe din dificultățile constatate, în această perioadă de neîntrerupte mutații (care se întinde de la 0 la 25 de ani după psihologul Gesell), împingându-l pe copil sau pe adolescent într-un impas în care el nu ajunge decât cu timpul (doar în prezența unor împrejurări fericite este în stare să iasă singur din impas — dar cu ce preț?):

Spre deosebire de marile boli

In exclusivitate pentru „Tribuna școlii”

Școala și centrele de psihopedagogie franceze:

Nu cunoaștere pentru cunoaștere, ci pentru a ajuta

psihiatrice, cerind o spitalizare și o terapie specific „medicală” (în sensul curent acordat acestui termen). Centrul de psihopedagogie nu poate să aibă decât un serviciu de depistare — tulburările care țin, în mod special, de preocupările sale, provin din rîndul aceluia care, de regulă, pot fi tratate fără a-l scoate pe copil din mediul familial și școlar. Simptomele lor aparente sînt numeroase: ticuri, inhibiții, „enervări” excesive (atît ca intensitate, cît și ca frecvență), „asociabilitatea”, predelinvență sau delinvență „mică”, fugi (fără origine comițială), proastă articulare a vorbirii, descurajare și depresione (putîndu-l conduce pînă la extreme primejdioase) și, în sfîrșit, **dificultățile școlare** propriu-zise, luate în seamă în calitatea lor de simptome (fără doar și poate exceptîndu-se școlarul debil mintal sau psihopat cu evoluție lentă). Aici se pune adeseori o delicată problemă de diagnostic, căci pot fi întîlniți pseudo-psihopați și de multe ori pseudo-debili mintali (pe care numai un examen clinic deosebit de atent îi deosebește net).

Această nouă interpretare a „dificultăților școlare” atribuite, înainte vreme, exclusiv lenei sau absenței mijloacelor intelectuale, constituie una din principalele trăsături originale ale centrelor, ele acționînd astfel în vederea completării acțiunii școlii. Corpul didactic n-are nici timpul material și nici posibilitatea de a dobîndi o specializare capabilă să-i îngăduie pătrunderea pînă în fondul problemelor fiecărui copil, din categoria celor denumiți „elevi răi”. Dacă, de altfel, profesorul încearcă să-i rezolve — de unul singur — problemele, apare riscul de a-l separa pe cel în cauză de colegii săi și de a întîrzia chiar mersul înainte al întregii clase. Pe un cîmp de luptă, acela care răspunde de înaintarea trupelor, nu poate, totodată, să joace singur și rolul de saritar care adună răniții. Iată pentru ce este necesar să-i sară în ajutor centrul de psihopedagogie, căruia îi revine, în principal, sarcina de a-i recupera pe aceia care — pentru un motiv sau altul — nu-s în stare să urmeze ritmul înaintării întregii clase.

Explicarea eșecurilor nefericitului „elev rău” nu se mai reduce la o singură cauză; iar pluralitatea aceasta pretinde acțiunea unei echipe pluridisciplinare, cu atît mai mult cu cît, printre diferitele cauze, există frecvente interferențe: anumite dificultăți au o origine totodată instrumentală, pedagogică sau psihologică, răsfrîngîndu-se unele asupra celorlalte. O instabilitate manifestată prin imposibilitatea fixării atenției sau prin neputința de a rămîne locului, poate ține de o deficiență sau de o simplă întîrziere pe planul motricității, însă, în același timp, poate fi determinată și de o problemă de ordin afectiv (de origine familială sau de altă origine).

Elevul care citește anevoie, nu pentru că-i lipsește facultatea de a înțelege, ci pentru că literele îi tremură înaintea ochilor, iar deslușirea lor se complică pentru el cu o dificultate fie de vedere, fie de organizare și percepere a formelor — asemenea „elev rău”, care nu-i lipsit nici de inteligență, nici de bunăvoință, are serioase șanse să provoace minia aceluia care nu-i înțelege situația. Suportînd muștrările și citeodată pedepsele părinților și ale profesorilor, adeseori nevoit să repete clasa, el se plictîșește repede de un învățămînt prea copilăros pentru nivelul său de dezvoltare intelectuală, renunță la orice efort, se lasă cîștigat de o fobie școlară care se poate prelungi într-un refuz față de activitate în general. Iată cum o tulburare psihică ajunge să se adauge deficienței instrumentale; în cazul în care n-a precedat-o, a sporit-o sau chiar a provocat-o, așa cum se întîmplă în anumite exemple întîlnite în practică.

O reeducare este posibilă prin aplicarea metodelor logopedice, care pun capăt dislexiei, disgrafiei sau disortografiei, dar — în centrele noastre — logopedul lucrează în strînsă legătură cu psihoterapeutul, cu medicii și cu psihologii; iar problema „acțiunii multiple” se pune, de fiecare dată „pe tapet”, în fiecare caz particular specialiștii convingîndu-l dacă să-i încredințeze unuia dintre ei copilul — după necesitate

— fie doar cu prioritate, fie chiar în exclusivitate. Apoi, în cadrul ședințelor de sinteză, medicii, cei care fac psihoterapia, reeducatorii de toate disciplinele, psihologii, asistențele sociale, își confruntă observațiile, încercînd astfel să evite sau compenseze eventualele greșeli de orientare.

O viziune prea strîmtă asupra cazului riscă — în fond — să împingă spre o rezolvare superficială: simptomul dispăre, dar un altul îl înlocuiește, căci simptomul este, de regulă, un mijloc de apărare împotriva agresiunii unui agent patogen. Un mecanism asemănător poate fi observat în fiziologie, apropo de producerea febrei, destinată să aducă temperatura organismului la un prag capabil să paralizeze acțiunea și răspîndirea microbilor. Oricît de stingheritor și de nociv ar fi eșecul școlar, important este să știm că un alt mijloc de apărare, nu mai puțin nociv, poate să i se substituie, dacă neglijăm să coborîm pînă la rădăcinile răului, ca să-l combatem prin alte metode.

Astfel, concepțiile tradiționale asupra lenei și a incapacității intelectuale au fost repuse în discuție, datorită analizelor întreprinse în centrele de psihopedagogie. Mi se întîmplă să spun des părinților care și acuză copilul că-i leneș: „Lenea este fără îndoială, o stare adeseori vizibilă, dar ea nu-i o explicație”.

În plus, neplăcerile datorate cuvîntului leneș țin și de faptul că el pare să conțină o condamnare morală; și, dacă-i adevărat, cum a scris de altfel psihologul vieneș Adler, că „A educa înseamnă a încuraja”, nu trebuie să fim surprinși de faptul că această condamnare agravează mai mult răul, decît îl îndreaptă.

Căutînd soluțiile potrivite fiecărui caz în parte, fiecărui individ, centrele de psihopedagogie duc, așadar, o acțiune de interes general prin lumina pe care munca depusă aici o proiectează asupra reacțiilor naturale ale copiilor, cît și asupra comportamentului adulților în raporturile cu minorii.

ANDRÉ BERGE

UNESCO și izbînzile alfabetizării

Un chip desfăcut interior în benzile ori grațiile colorate ale spectrului școlar se reculege într-o expresie stincoasă pentru a privi eliberat și a descifra sensurile înscrise pe foaia de carte dinaintea ochilor E față unui bărbat al acestei lumi risipită pe afisul datat 8 septembrie 1972, Ziua internațională a alfabetizării. O sărbătoare propusă de șahinșahul Iranului, Mohammad Reza Pahtavi, într-o reuniune internațională de anvergură găzduită acum doi ani la Teheran.

Programul experimental mondial de alfabetizare (P.E.M.A.) circumserie de cîțiva ani, o dată cu propulsarea unei doctrine internaționale, tendințele și izbînzile alfabetizării în interiorul acestuia s-au creat concepte noi metodologice, sisteme, definiții, toate consecință a acțiunilor de luptă pe frontul științei de carte.

Drept cadru conceptu-

al, dar și ca structură operantă, a cîștigat mult teren așa-numita alfabetizare funcțională, delimitată de cea tradițională (universală). Noua noțiune îmbracă formele vieții industriale, de la a învăța să se completeze un formular esențial pînă la educația permanentă. Ea se integrează în dezvoltarea economico-socială a țărilor respective, este selectivă, se face intensiv, înlocuiește nu pur și simplu cititul, scrisul și socotitul, ci competențele și cunoștințele critice orientate către muncă și totodată către o instrucție elementară, comportă o schimbare a atitudinii față de lume, poate exprima aceea stincoasă, de izbîndă.

Postalphabetizarea, evitarea recăderii în noaptea se realizează prin presă ori bibliotecile rurale, prin mass-media. Se transformă un mediu, unde predomină comu-

nicarea orală, într-unul nou, unde scrisul și cuvîntul imprimat sînt folosite în viața zilnică, dar totodată oamenii își schimbă modul tradițional de a trăi și a gândi.

Numeroase programe, legiferate de multe state, metode originale precum „seminarul operațional”, zeci de instituții, uniuni, comisii, comitete, echipe laboratoare, internaționale sau regionale, mari sau mici, configurează amploarea luptei organizate împotriva analfabetismului. În războiul științei de carte primează noțiunile și postulatele pozitive, date de cifre implacabile.

Rene Maheu, directorul general al UNESCO, a propus recent în „Schia de plan pe termen mijlociu” (1973—1978), ca statele membre ale Programului mondial pentru alfabetizare să procedeze astfel încît, în 1980, numărul analfabeților să nu depășească cifra din 1970,

ceea ce, ținînd seama de evoluția demografică, va avea ca efect reducerea proporției analfabetismului la 27,7%.

Populația lumii crește anual cu 2%. Creșterea demografică este mai mare în regiunile unde nivelul școlarizării e mai scăzut. În consecință, aceste țări au de depus imense eforturi pentru a menține actualele nivele de școlarizare.

După statistici, în ritmul progreselor de azi, analfabetismul nu va fi eliminat la sfîrșitul secolului XX. Pe de altă parte, se scrie într-un cizet UNESCO, sînt speranțe ca în zece ani să se pună capăt flagelului folosind mai din plin armele moderne, printre care se citează radioul și televiziunea.

Tara noastră s'ar'ătoreste ziua de 8 septembrie și sprijin viitor în mod direct în războiul alfabetizării.

GH. ANCA

„TRIBUNA ȘCOLII”

Revistă săptămînală editată de Ministerul Educației și Învățămîntului și Uniunea Sindicatelor din învățămînt, știință și cultură

Redactor șef: AUREL DRAGOS MUNTEANU